

“Ἔγώ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
πνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 1' 63)

Ἔτος 109ον | Φεβρουάριος 2019 | 4331

«ΑΠΕΔΗΜΗΣΕΝ ΕΙΣ ΧΩΡΑΝ ΜΑΚΡΑΝ»

ΑΝ ΗΘΕΛΕ κανείς να παρουσιάσει τὸ δράμα τῆς ἀνθρωπότητας γενικότερα, ἀλλὰ καὶ τοῦ κάθε ἀνθρώπου εἰδικότερα, δὲν θὰ εἶχε παρὰ νὰ μελετήσῃ προσεκτικὰ τὴν παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ. Ἐχομε ἀνάγλυφον τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀναζητεῖ τὴν ἐλευθερίαν του μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό. Ψάχνει γιὰ τὴν εὐτυχία του ὅπουδήποτε ἄλλοῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα. Γίνεται τὸ «ἀποδημητικὸ πτηνόν», **«ἀποδημεῖ εἰς χώραν μακράν»** καὶ ἀναζητεῖ ἄλλες «χώρες θερμῆς» ποὺ θὰ ἱκανοποιήσουν τὸ ἀνικανοποίητο τῆς ψυχῆς του.

«Ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν». Χαρακτηριστικὴ ἡ φράση. Φεύγει ὅσο μπορεῖ πιὸ μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό. Τὸ πρῶτον χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἁμαρτάνει καὶ μένει πεισματικὰ στὴν ἁμαρτία, ἡ φυγὴ ἀπὸ τὸν Θεό. Φεύγει ἀπὸ τὸν Θεὸ ἢ διώχνει τὸν Θεὸ ἀπὸ τὴ ζωὴ του. Ἡ παρουσία Του τοῦ γίνεται ἐνοχλητικὴ: **«Θεέ, ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι οὐ βούλομαι»**, ἐπαναλαμβάνει. Ἡ ἁμαρτία ἀπομακρύνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν Θεό. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη αἰτία. Τὸν ἀπομακρύνει, δηλαδή, ἀπὸ τὴν πηγὴ του, ἀπὸ τὴ ρίζα του, ἀπὸ τὸ κέντρο του. Καὶ ξέρουμε τί σημαίνει νὰ ἀποκοπεῖς ἀπὸ τὴν πηγὴ σου, νὰ ἀποσπασθεῖς ἀπὸ τὴ ρίζα σου, νὰ φύγεις μακριὰ ἀπὸ τὸ κέντρο σου, ἀπὸ τὸν φωτεινὸ πόλο ἔλξεώς σου. Γυρίζεις στὸ χάος καὶ προκαλεῖς χάος. Καὶ εἶναι ἐπόμενο, ἀφοῦ ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα ἐξάρτημα τῆς ζωῆς μας. Εἶναι ἡ ἀπόλυτη ἀναγκαιότητα γιὰ τὴν ὑπαρξὴ μας. Δὲν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήσει σωστὰ καὶ ἰσορροπημένα χωρὶς τὴν πίστη στὸν Θεό.

Ὁ ἄσωτος υἱός, εἶπαμε, ἄφησε τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα καὶ ἀνεχώρησε **«εἰς χώραν μακράν»**. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ συνέχεια. Ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ εἶναι ἡ δευτέρη συνέπεια τῆς ἀποστασίας. Ὁ ἄσωτος νομίζει στὴν ἀρχὴ πὼς ἔχει κοντὰ του πολλοὺς ἀνθρώπους. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ φαίνονται κοντὰ. Στὴν πραγματικότητα εἶναι πολὺ μακριὰ. Δὲν ὑπάρχει καμία ψυχικὴ προσέγγιση ἀνάμεσά τους. Ἐφήμερες φιλίες ποὺ φυτρώνουν καὶ μαραίνονται σὲ μία νύχτα. Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ στὴν περίπτωσιν αὐτή. Στὴν πρώτη δυσκολία τὸν ἐγκαταλείπουν. Καὶ μένει μόνος. Ἡ συντροφιά του δὲν εἶναι τώρα πιά οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ οἱ χοῖροι. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔχασε τὴν ἐπαφὴν μὲ τὸν Θεό, ἔχασε τὴν ἐπαφὴν καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους.

Νὰ προσθέσουμε κι ἓνα τρίτον σημεῖον. Δὲν κάνει μόνον τὴν ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Χάνει τὴν ἐπαφὴν καὶ μὲ τὸν ἑαυτό του. Τί ἄλλο φανερώνει ἐκεῖνο τὸ συνταρακτικόν: **«εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν»**; Δὲν μᾶς φανερῶνει ὅτι μέχρι τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἦταν ἐκτὸς ἑαυτοῦ, σὲ κατάστασιν παραφροσύνης καὶ τρέλας; Δείχνει καθαρὰ τὴν ἀποξένωσιν τοῦ ἀσώτου ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, τὴν ἀλλοτρίωσίν του, τὸν διχασμὸ τῆς προσωπικότητάς του. Νὰ γιὰτι λέμε, πὼς «ὁ θάνατος τοῦ Θεοῦ», ὅπως θέλησαν νὰ χαρακτηρίσουν μερικοὶ τῆ σύγχρονη ἀποστασία, ὁ θάνατος, δηλαδή, τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν ψυχὴ τους, σημαίνει καὶ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου. Τὸν θάνατος τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Καταργώντας ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεό, καταργεῖ καὶ τὸν ἑαυτό του. Καταργεῖ καὶ ὅλες τὶς ἀξίες ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸ θεῖον. Δὲν ἔχει πιά τρόπο νὰ σταθεῖ. Νὰ στηρίξῃ τὸ πνευματικόν, τὸ ἠθικόν, τὸ μεταφυσικόν του οἰκοδόμημα. Μοιάζει, θὰ λέγαμε, μὲ τὸν ξυλοκόπο ποὺ πριονίζει τὸν κλάδο πάνω στὸν ὅποιο κάθετα. Ξεθεμελιώνει ὁ ἴδιος τὰ θεμέλια τῆς ζωῆς του καὶ μένει μετέωρος.

Ὁ ἄσωτος υἱός, ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος, μοιάζει μὲ τὸν ξυλοκόπο ποὺ πριονίζει τὸν κλάδο πάνω στὸν ὅποιο κάθετα. Ξεθεμελιώνει ὁ ἴδιος τὰ θεμέλια τῆς ζωῆς του καὶ μένει μετέωρος.

Καὶ οἱ τρεῖς, λοιπόν, αὐτὲς ἀποξενώσεις ἀπὸ τὸν Θεό, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας, ἀρχὴ καὶ πηγὴ τους ἔχουν τὴν ἁμαρτία. Καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζητοῦσε μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ νόημα τῆς ζωῆς, ὑποδουλώθηκε στὴν πιὸ σκληρὴ τυραννία καὶ δολοφόνησε τὴν εὐτυχία του. Αὐτὸς ποὺ θεωροῦσε πειστικὸ τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα, ὕστερα ἔτρεχε πίσω ἀπὸ τοὺς χοίρους. Χρειάζεται ἐπομένως ἰδιαίτερη προσοχή. Καὶ μάλιστα σήμερον ποὺ **«ἡ πρὸς μεγάλη ἁμαρτία εἶναι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀρχίσει νὰ χάνουν τὴν ἐννοια τῆς ἁμαρτίας»**. Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη τραγωδία: Νὰ ἁμαρτάνει κανεὶς καὶ νὰ μὴν τὸ ἀντιλαμβάνεται. Νὰ μὴ θέλει νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ. Νὰ μὴ τὸ συναισθάνεται καὶ νὰ μὴ μετανοεῖ. Νὰ μὴ θέλει νὰ σηκωθεῖ ἀπὸ τὴν πτώσιν του καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴ σωτήρια ἀπόφασιν τοῦ ἀσώτου: **«Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου»** (Λουκ. 15' 18). Γιὰ νὰ γίνῃ ἡ πτώσιν ἀνόρθωσιν.

Πλασμένος να λατρεύει τὸν Θεό

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀνυψώνει νοῦ, ψυχὴ καὶ καρδιὰ στὸν θρόνο τοῦ Δημιουργοῦ του, γιὰ νὰ συνομιλήσει μαζί Του σὲ μιὰ θερμὴ ἀτμόσφαιρα υἱκῆς οἰκειότητας, ταυτόχρονα ἐξυψώνεται καὶ ὡς σκεπτόμενη προσωπικότητα. Μὲ τὸ νὰ ἐπικοινωνεῖ συνειδητὰ μὲ τὸν Θεὸ δὲν γίνεται ἀπλῶς ἕνας θρησκευόμενος ἄνθρωπος. Γίνεται ὁ σωστὸς καὶ ἀληθινὸς ἄνθρωπος. Ἐξανθρωπίζεται. Τείνει νὰ ὁμοιωθεῖ πρὸς τὸν Θεό.

Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀναχρονιστικὴ οὔτε καταπιεστικὴ, ὅπως νομίζουν μερικοὶ ἀπληροφόρητοι. Εἶναι διαμορφωτικὴ, ἐξυψωτικὴ. Διαμορφωτικὴ τῆς προσωπικότητας. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος νὰ λατρεύει τὸν Θεό. Ὅσο πιὸ πολὺ καὶ συνειδητὰ πλησιάζει τὸν Θεό, μὲ τὴν «**ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ**» λατρεία, τόσο καὶ πιὸ πολὺ γίνεται ἄνθρωπος. Καὶ ὅσο πιὸ πολὺ συνειδητοποιεῖ τὴν ἀνθρώπινη ἀποστολή του καὶ τὸν σκοπὸ τῆς ζωῆς του, τόσο αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ λατρεύει τὸν Θεὸ καὶ νὰ τὸν εὐχαριστεῖ γιὰ τὴν ἀγάπη Του.

Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀναχρονιστικὴ οὔτε καταπιεστικὴ. Εἶναι ἐξυψωτικὴ καὶ ἐξανθρωπιστικὴ. Βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπο νὰ γνωρίσει τὸν ἑαυτό του, νὰ ἀγαπήσει ἀληθινὰ τὸν πλησίον του καὶ νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴν ὑψηλὴ κλήση του, τὸν σκοπὸ τῆς ζωῆς του.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ὁ ἄνθρωπος φέρεται φυσικὰ καὶ ἀβίαστα πρὸς ἐκεῖνο ποὺ ἀγαπᾷ. Ἐξομοιώνεται σιγὰ-σιγὰ μὲ ὅ,τι ἀγαπᾷ καὶ λατρεύει. Πρόκειται γιὰ ψυχολογικὴ ἀλήθεια μὲ τεράστια διαμορφωτικὴ ἐπίδραση. Ποιὸ εἶναι τὸ ἀντικείμενο τῆς λατρείας μας; Εἶναι ὁ Θεός; Τότε

δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐμπνεόμαστε καὶ νὰ κατευθυνόμαστε ἀπὸ Αὐτόν. Ἱεροὶ καὶ ἅγιοι οἱ πόθοι μας. Ὑψηλὲς οἱ προοπτικὲς μας. Μεγάλοι οἱ ὄραματισμοὶ μας. Θέλημά μας τὸ θέλημά Του. Σκοπὸς τῆς ζωῆς μας ἡ ὁμοίωση μαζί Του. Πόθος μας ἡ ἐπέκτασις τῆς βασιλείας Του στὴ γῆ. Μιᾶς βασιλείας ἀγάπης, δικαιοσύνης, εἰρήνης, τιμιότητας. Ἡ ζωὴ μας ὁμορφὴ, φωτεινὴ, ἀνεβασμένη. Τείνει, ὅπως εἶπαμε, νὰ ὁμοιωθεῖ πρὸς τὸ αἰώνιο πρότυπό της.

Δὲν εἶναι, λοιπόν, ἀποπροσωποποιητικὴ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἐξυψωτικὴ καὶ ἐξανθρωπιστικὴ. Βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπο νὰ γνωρίσει τὸν ἑαυτό του, νὰ ἀγαπήσῃ ἀληθινὰ τὸν πλησίον του καὶ νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴν ὑψηλὴ κλήση του, τὸν σκοπὸ τῆς ζωῆς του. Μαθαίνει πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκαλεῖ τὸν Θεὸ Πατέρα (Πάτερ ἡμῶν), ἂν δὲν αἰσθάνεται τοὺς ἄλλους ὡς ἀδελφούς. Ὁμαλοποιεῖ τὶς σχέσεις μὲ τοὺς ἀδελφούς του, γιὰ νὰ ἀπευ-

θύνεται μετὰ παρρησίας στὸν κοινὸ Πατέρα. Ἐτσι ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν ταραχὴ, τὴν ἀβεβαιότητα καὶ τὴν ἀνασφάλεια, τὰ τρωκτικὰ αὐτὰ τῆς ἰσορροπημένης προσωπικότητας.

Διώκτης τρομερὸς ἦταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἐλκύσθηκε ὅμως ἡ καρδιά του ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰησοῦς ἔγινε τὸ αἰώνιο καὶ μοναδικὸ πρότυπό του. «**Τὰ πάντα ἡγεῖται σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσῃ**» (Φιλιπ. γ' 8). Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὸν χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὁ διώκτης γίνεται Ἀπόστολος. Ὁ λύκος ποὺ κατεδίωκε τὰ πρόβατα, τώρα γίνεται ποιμένας ποὺ τὰ προστατεύει. Ὁ στενόκαρδος σωβινιστὴς γίνεται οἰκουμενικὸς διδάσκαλος ποὺ θὰ καλέσει εἰς σωτηρία ὅλα τὰ ἔθνη. Ἡ ζωὴ του ἀποκτᾷ νόημα καὶ περιεχόμενο, ἀκριβῶς γιὰ τὴν πλησιάζει καὶ ἐξομοιώνεται μὲ τὸ πρότυπο, μὲ τὸ ἀντικείμενο τῆς λατρείας του.

Τὶς ἴδιες βαθιὲς μεταβολὲς θὰ δοῦμε καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἁγίους. Εἶναι οἱ μορφὲς ποὺ τιμοῦν ὄχι μόνο τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον ὁλόκληρο. Παρουσιάζουν ὄχι μόνο τὸν ἄνθρωπο τῆς πτώσεως καὶ τῆς ἀδυναμίας, ἀλλὰ καὶ τῆς δυνάμεως στὴν ἰδανικὴ του μορφή. Ἡ συνειδητὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ, ἡ φλογερὴ ἀγάπη τους στὸν Χριστὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο, τοὺς ἐξευγένιζε πραγματικὰ καὶ τοὺς ἀνέδειξε προσωπικότητες ὁλοκληρωμένες. Τέτοιες εὐγενεῖς μορφὲς θὰ βροῦμε σὲ ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις.

Νὰ κάνουμε σύγκριση, ἂν δὲν ἀποτελεῖ βεβήλωσις, μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ διαφορετικὰ καὶ ἀντίθετα εἶναι τὰ ἀντικείμενα τῆς λατρείας τους; Μὰ ἀντέχει καὶ στὴν πιὸ στοιχειώδη κριτικὴ μιὰ τέτοια σύγκριση; Καὶ αὐτὸ γιὰ τὸ δὲν θὰ συγκριθοῦν οἱ λάτρεις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενο τῆς λατρείας τους. Καὶ στὴ μιὰ μεριά βρίσκονται ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ στὴν ἄλλη τὰ διάφορα θεοποιημένα εἶδωλα.

Νὰ πάρουμε γιὰ παράδειγμα ἐκείνους ποὺ παθιάζονται μπροστὰ σὲ ποικίλες διάσημες ἀσημότητες καὶ τὶς λατρεύουν; Σὲ τί μποροῦν νὰ τοὺς βοηθήσουν; Τὸ μόνο ποὺ μποροῦν καὶ τὸ πετυχαίνουν εἶναι νὰ τοὺς μαζοποιήσουν καὶ νὰ καταστρέψουν κάθε αὐθεντικὸ καὶ ὑγιὲς στοιχεῖο τῆς προσωπικότητάς τους. Καὶ τὸ ἀκόμη χειρότερο παίρνουν ὄχι ἀπλῶς μιὰ θέση στὴν καρδιά τους, ἀλλὰ τὴν πρώτη καὶ μοναδικὴ ποὺ ἀνήκει ἀποκλειστικὰ στὸν Θεό. Καὶ ὅταν τὴ θέση τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν καρδιά τὴν πάρουν τὰ ψεύτικα εἶδωλα, τότε ἡ καρδιά ἀδειάζει καὶ ἐρημώνεται ἀπὸ κάθε εὐγενικὸ καὶ ἱερὸ σκίρτημα. Μιὰ καρδιά ὄχι πιά ἄδεια, ἀλλὰ γεμάτη ἀπὸ τὰ ἀποκτηνωτικὰ πάθη.

Νὰ γιὰ τὴν χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ στὴν ἔμφυτη τάση τῆς λατρείας. Ποῦ θὰ τὴν διοχετεύσουμε; Πολλοὶ τὴν διεκδικοῦν. Σ' ἕναν ὅμως μονάχα ἀνήκει. Ἄν τοῦ τὴν ἀρνηθοῦμε χάσαμε τὸ πᾶν. Χάσαμε τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἀνθρωπισμὸ μας. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι λεπτομέρεια ποὺ μποροῦμε νὰ διακινδυνεύσουμε.

ΟΙ ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ

Εἶπαν πὼς ἡ ἐποχή μας εἶναι ἡ ἐποχὴ τῶν διαζυγίων. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος εἶναι ὁ θλιβερός διαζευγμένος τῆς ζωῆς. Τὸ διαζύγιο μπῆκε σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του, ἀπὸ τὶς πιὸ μικρὲς ὡς τὶς πιὸ μεγάλες.

Διαζύγιο ἀπὸ τὴ φύση καὶ τὶς ὁμορφιές της ποὺ δημιουργήσε ὁ τεχνοκρατικὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ σύγχρονη ἀποδιοργανωτικὴ ψυχαγωγία. Σπάνια συναντᾶται ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ ἔκσταση μπροστὰ στὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας, στὸ κάλλος τοῦ Σύμπαντος, στὴν τάξη, στὴν ἁρμονία, στὴν ὁμορφιὰ ποὺ βασιλεύει στὸν φυσικὸ ἢ ἀστρικὸ κόσμο. Ἄγνοεῖται καὶ περιφρονεῖται ἡ ἀψιμυθίωτη ἀνανεωτικὴ ψυχαγωγία ποὺ ξεκουράζει καὶ τέρπει βαθιά.

Διαζύγιο ἀπὸ τὸν συνάνθρωπο καὶ τὶς προσωπικὲς σχέσεις, ποὺ ἔφερε ἡ μαζοποίηση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὶς ἀπρόσωπες καὶ ἰσοπεδωτικὲς σχέσεις. Σπανίζει ὁ ἄνθρωπος ὡς ὑπεύθυνη προσωπικότητα καὶ πλεονάζει ὁ ἀνώνυμος ἄνθρωπος τῆς ἀνεύθυνης ἀγέλης.

Διαζύγιο ἀκόμα ἀνάμεσα στοὺς γονεῖς καὶ στὰ παιδιά. Δὲν μᾶς ἀκοῦνε, φωνάζουν οἱ πρῶτοι. Δὲν μᾶς καταλαβαίνουν ἀπαντοῦν τὰ δεύτερα. Ἡ συνεννόησή τους κατάντησε πιά ἕνας ἀληθινὸς -καὶ καθόλου διασκεδαστικὸς- διάλογος κουφῶν!

Καὶ ἡ θλιβερὴ παρέλαση τῶν διαζευγμένων προχωρεῖ καὶ ὀλοένα πυκνώνεται καὶ παίρνει ἀνησυχητικὲς διαστάσεις. Τὸ εὐκόλο διαζύγιο στὴν ἡμερησία διάταξη. Ἔτσι φθάνουμε στὸ διαζύγιο ποὺ παίρνει ὁ ἄνθρωπος τῆς «καταναλωτικῆς κοινωνίας», τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἀντιθέσεων, ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἀπὸ τὴν πραγματικότητα, ἀπὸ τὸν Θεό. Πρόκειται γιὰ τὸ πιὸ φοβερὸ διαζύγιο. Ἡ πιὸ μεγάλη συμφορὰ ποὺ μπορεῖ νὰ συμβεῖ στὸν ἄνθρωπο. Νὰ ἀλλοτριώνεται ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν Θεό.

Νὰ πάρεις διαζύγιο ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου! Τί τρομερό! Νὰ βρίσκεσαι σὲ διάσταση μὲ τὸ βαθύτερο εἶναι σου, μὲ ὅ,τι πιὸ πολὺτιμο καὶ δικό σου ἔχεις. Νὰ ἀποξενώνεσαι θεληματικὰ ἀπὸ τὴν προσωπικότητά σου. Τί θὰ πεῖ νὰ μὴν ἐλέγχεις καθόλου τὴν προσωπική σου ζωὴ καὶ νὰ ἄγεσαι καὶ φέρεσαι ἀπὸ τὶς ἀδυναμίες καὶ τὰ πάθη σου; Νὰ εἶσαι ἀνίσχυρος νὰ ἀποφασίσῃς σὲ ἐπίπεδο ὑπευθυνότητας καὶ νὰ καθορίσῃς τὸ μέλλον σου, τὸν σκοπὸ τῆς ὑπάρξεώς σου. Ἐνα ἄβουλο καὶ ἀνεύθυνο πλασματάκι, ἀφημένο στὶς ἐνστικτώδεις ἀντιδράσεις τοῦ ὑποσυνείδητου ἢ τὶς ἀκυβέρνητες ἐξωτερικὲς δυνάμεις τῆς ἀνεύθυνης μάζας.

Κι ὕστερα νὰ φθάνεις νὰ χωρίζεις ἀπὸ τὴν ψυχὴ σου, ἀπὸ ὅλες τὶς ἠθικὲς ἀξίες καὶ τὶς πνευματικὲς σου δυνάμεις. Νὰ ἀπαρνεῖσαι ὅχι τὸν παλιὸ ἑαυτό σου, ἀλλὰ τὸν καλὸ. Νὰ παίρνεις διαζύγιο καὶ νὰ διώχνεις ἀπὸ τὸ σπίτι σου -ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου-

τὸν ὁμορφὸ κόσμο τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀγνότητας, τῆς ἀγάπης, τῆς πίστεως καὶ νὰ συγκατοικεῖς μόνιμα μὲ τὴν παρανομία, μὲ τὰ πάθη. Ἐνας δύστυχος διαζευγμένος τοῦ ἑαυτοῦ σου. Διπλαρὴ ἕνας διεσπασμένος ὄχι πιά ἀπὸ κάτι ἀδιάφορο ἢ ξένο, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν πιὸ προσωπικό σου θησαυρό, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὕπαρξή σου. Ἐνα φαινόμενο ἀνησυχητικό.

Τὸ φαινόμενο αὐτὸ δὲν εἶναι μονάχα σύγχρονο. Σήμερα μπορεῖ νὰ παρουσιάζει μιὰ ὀξυνση καὶ μιὰ ἔξαρση. Εἶναι ὅμως παλαιὸ ὅσο καὶ ἡ ἁμαρτία. Γιατὶ ἡ πηγὴ αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς διάσπασης καὶ τῆς ψυχικῆς δυσαρμονίας εἶναι ἡ ἁμαρτία.

Ἡ ἁμαρτία εἶναι τὸ διασπαστικὸ στοιχεῖο τῆς προσωπικότητας. Τὸ «τρίτο πρόσωπο» ποὺ παρεμβαίνει στὴν ἁρμονικὴ συμβίωση τῆς ψυχῆς μὲ τὸν Θεό. Εἶναι τὸ ξένο σῶμα. Τρύπωσε καὶ ἐγκαταστάθηκε στὸν πνευματικὸ ὄργανισμό τοῦ ἀνθρώπου; Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη γίνεται ἡ γενεσιουργὸς αἰτία τῆς ἠθικῆς ἀρρώστιας, τῶν ψυχικῶν συγκρούσεων καὶ ἀνωμαλιῶν. Διασπᾷ τὸν ὅλο ἄνθρωπο. Τὸν ἀποξενώνει ἀπὸ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν ἀλλοτριώνει ἀπὸ ὅλα τὰ ἀξιολογικὰ στοιχεῖα τῆς προσωπικότητάς του. Τοῦ ὑπογράφει, χωρὶς πολλὲς διατυπώσεις, τὸ διαζύγιό του. Ἡ περίπτωση τοῦ ἀσώτου υἱοῦ εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ. Μιὰ φράση ποὺ εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, γιὰ τὴν ψυχικὴ του κατάσταση εἶναι ἐνδεικτικὴ: **«Εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν».**

Δὲν ἐγκατέλειψε ὁ ἄσωτος υἱὸς μονάχα τὸν Πατέρα του καὶ τὸ σπίτι του. Προτοῦ πάρει διαζύγιο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, πῆρε διαζύγιο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του. Τότε **«ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως»** (Λουκᾶ ιε' 13).

Καὶ σὲ μιὰ στιγμή ὁ θλιβερός ἄσωτος **«ἔρχεται εἰς ἑαυτὸν».** Διπλαρὴ μέχρι τότε ἦταν ἐκτὸς ἑαυτοῦ. Σὲ κατάσταση ἀλλοτριώσεως, παραφροσύνης καὶ τρέλας. Ἦταν διαζευγμένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του. Ἡ περιφρόνηση κάθε κύρους, ὁ πόθος τῆς ψεύτικης ἐλευθερίας. Ἡ ζωὴ τῆς ἀσωτίας καὶ τῆς διαφθορᾶς, τὸν εἶχαν χωρίσει καὶ τὸν εἶχαν διασπάσει ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Ἔτσι χωρισμένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἀπὸ τὸ πνευματικὸ καὶ ὀδηγητικὸ στοιχεῖο τῆς προσωπικότητάς του, φερόταν σὰν μιὰ ἄβουλη μάζα, ὅπου τὸν ἔσπρωχναν τὰ τυφλὰ ἔνστικτα. Μιὰ ζωὴ ποὺ εἶχε πάψει νὰ εἶναι ἀνθρώπινη. Εἶχε καταντήσει ἀποκτηνωτικὴ. Γιατὶ ἦταν ἡ ζωὴ τοῦ διαζευγμένου, τοῦ διαζευγμένου ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Ἀλλὰ γιὰ τὸν ἄσωτο σήμανε καὶ ἡ στιγμή, ποὺ **«ἦλθε εἰς ἑαυτὸν».** Βρῆκε τὸν ἑαυτό του καὶ τότε ἔτρεξε νὰ συμφιλιωθεῖ μὲ τὸν Πατέρα του. Πόσοι ὅμως σήμερα μένουν μακριά, θλιμμένοι, δυστυχημένοι καὶ δὲν σπεύδουν νὰ συμφιλιωθοῦν καὶ νὰ ἐπανασυνδέσουν τοὺς δεσμούς τους μὲ τὸν καλὸ ἑαυτό τους καὶ πρὸ πάντων μὲ τὸν Θεό!

«Συεργουῶντες παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· -λέγει γάρ· καιρῶ δεκτῶ ἐπήκουσά σου καὶ

ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας- μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. στ' 1-10
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. κε' 14-30

ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει

Θεοῦ, διὰ τῶν ὄπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι αἰεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοί, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες».

ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ Η ΧΑΡΙΣ;

«Παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς».

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ δὲν θὰ εἶχε καμιά θέση, γιατί εἶναι γεγονός ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἀλλάζει τὸν ἄνθρωπο. Ἐν τούτοις τὸ ἐρώτημα τίθεται ἀπὸ πολλοὺς, γιατί βλέπουν ἀρκετοὺς Χριστιανοὺς, τοὺς ὁποίους δὲν ὠφελεῖ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, δὲν τοὺς μεταβάλλει. Εἶναι Χριστιανοί, πὺ δέχονται «εἰς κενόν», δηλαδὴ μάταια τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὐτὸ εἶναι πὺ δημιουργεῖ τὸ μεγάλο σκάνδαλο: Τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ χάρις του στοὺς ἄνθρώπους αὐτοὺς ἐμφανίζονται χωρὶς καμιά δύναμη ἀλλαγῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ὅμως ἡ ἀλλαγὴ εἶναι δυνατή. Ὁ κάθε ἄνθρωπος, ὁ κάθε Χριστιανὸς μπορεῖ μὲ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπιτύχει τὴν ἀλλαγὴ καὶ ἀνακαίνισή του. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν σημερινὴ ἀποστολικὴ περικοπὴ ἀσχολεῖται μὲ τὸ βασικὸ αὐτὸ θέμα.

Α) Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Ὁ Ἀπόστολος ξεκινᾷ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Θεὸς δίνει κάθε μέρα εὐκαιρίες ἀλλαγῆς σὲ κάθε ἄνθρωπο. Καὶ γι' αὐτὸ τονίζει: «**ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας**». Ἡ κάθε μέρα, ἡ κάθε ὥρα, ἡ κάθε στιγμή εἶναι μιὰ εὐκαιρία ἀλλαγῆς καὶ σωτηρίας, πὺ τοῦ προσφέρει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος, πὺ θὰ ἀξιοποιήσει τὴν εὐκαιρία αὐτή, θὰ μπορέσει νὰ ἐπιτύχει τὴν ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτῆρα του καὶ τὴν ἀνακαίνιση τῆς ζωῆς του. Ἐὰν δὲν τὸ κάνει, ἐὰν ἀδιαφορήσει, ἐὰν ἀναβάλει, θὰ χάσει τὴν εὐκαιρία τῆς ἠθικῆς ἀναγεννήσεως. Γι' αὐτὸ καὶ ὅσοι δὲν ἀλλάζουν ζωὴ εἶναι ἄνθρωποι, πὺ ἀφήνουν ἀνεκμετάλλευτες τὶς πνευματικὲς εὐκαιρίες πὺ τοὺς στέλνει κάθε μέρα ὁ Θεός.

Θέλεις, λοιπόν, τὴν ἀλλαγὴ σου; Κυνήγησε τὶς εὐκαιρίες πὺ σοῦ παρουσιάζει ὁ Θεός. Αὐτὴ τὴν στιγμή ἀκοῦς ἕνα κήρυγμα. Εἶναι αὐτὸ μιὰ εὐκαιρία ἀλλαγῆς. Βάλε βαθιὰ στὴν καρδιά σου τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Ἐχουν τὴν δύναμη νὰ σὲ γαλινέψουν, νὰ σὲ φωτίσουν, νὰ σὲ καθοδηγήσουν. Πάλι θύμωσες σήμερα, πάλι βλασφήμισες, πάλι φάνηκες σκληρός, ἄδικος, ἐνοχλητικός. Τώρα ὅμως νιώθεις κάτι μέσα σου. Κἀτι σοῦ λέει μέσα σου ὅτι ἔσφαλές, ὅτι ἀμάρτησες. Τί εἶναι αὐτό; Εἶναι ἡ εὐκαιρία, πὺ σοῦ στέλνει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ διορθωθεῖς, νὰ ἀλλάξεις. Πρόσεξέ τιν, λοιπόν, ἂν θέλεις νὰ καλύτερεύσεις τὸν χαρακτῆρα σου. Καὶ ὁ Θεὸς πὺ θέλει τὴν διόρθωση καὶ τὴν ἀλλαγὴ σου, θὰ σοῦ παρουσιάσει ἀναρίθμητες παρόμοιες εὐκαιρίες. Ἐχε μόνο ἀνοικτὰ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σου γιὰ νὰ τὶς βλέπεις. Καὶ ἀπλῶνε τὰ χέρια σου νὰ τὶς ἀρπάξεις. Ἐτσι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ θὰ μπορέσει νὰ ἐργασθεῖ τὸ θαῦμα τῆς ἀναγεννήσεώς σου.

Β) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, γιὰ νὰ ἐξαλείψει κάθε ἀμφιβολία γιὰ τὴν δυνατότητα ἀλλαγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ, χρησιμοποιεῖ ἕνα δυνατό ἐπιχείρημα. Προβάλλει τοὺς Ἀποστόλους ὡς παραδείγματα ἀνακαινισμένων ἀνθρώπων. Ἦταν καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἀδύνατοι. Ἡ χάρις ὅμως τοῦ Θεοῦ τοὺς μεταμόρφωσε, τοὺς ἔκαμε ἁγίους. Τὸ παράδειγμά τους ἦταν φωτεινὸ. Κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ τοὺς κατηγορήσει γιὰ τὸ παραμικρό. «**Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν** (ἀφορμὴν σκανδάλου), **ἵνα μὴ μωμηθῇ** (κατηγορηθεῖ) **ἡ διακονία**». Ἦταν «**ἐν παντί... Θεοῦ διάκονοι**». Καὶ ἡ ζωὴ τους ἦταν μιὰ συνεχῆς ἐκδπάνηση καὶ θυσία γιὰ τὴν διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ· ἕνα συνεχῆς μαρτύριο. «**Ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς**!» Ἐτσι ὅμως οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἔδωσαν καὶ δίδουν μιὰ ὑπέροχη μαρτυρία γιὰ τὴν δυνατότητα ἠθικῆς ἀλλαγῆς καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν ὑπάρχει πὺ καμιά ἀμφιβολία. Μποροῦμε, ἐὰν θέλουμε, μὲ τὴν ἀνακαινιστικὴ δύναμη τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ νὰ ἀλλάξουμε τὴ ζωὴ μας. Ἐχουμε ἴσως ἀδυναμίες. Μᾶς τυραννοῦν ἴσως κακὲς συνήθειες, φοβερὰ πάθη. Ἡ ἀμαρτία μᾶς ἔχει ἀνοίξει βαθιὲς πληγές. Ὅμως ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς φωνάζει: Ἡ κατάστασή σας δὲν εἶναι ἀπελπιστική! Μπορεῖτε ἂν θέλετε, νὰ ἀλλάξετε, νὰ μεταμορφωθεῖτε. Τόσοι καὶ τόσοι τὸ πέτυχαν. Καὶ σεῖς ἐπομένως μπορεῖτε. Δὲν ὑπάρχει καμιά ἀδύνατη περίπτωση στὴν χάρι μου, μᾶς ψιθυρίζει ὁ Θεός. Εἶναι παντοδύναμη. Θυμηθεῖτε τὰ τόσα θαύματα ἀλλαγῆς, πὺ ἔκανε ἡ χάρις μου. Θυμηθεῖτε τὸ θαῦμα τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Παύλου, πὺ ἦταν ἕνας τρομερὸς καὶ ἀδίστακτος διώκτης. Θυμηθεῖτε... Καὶ δώστε μου τὴν ψυχὴ σας, ὅπως εἶναι. Παραδώστε μου τὴν ζωὴ σας, ὅποια κι ἂν εἶναι, γιὰ νὰ τὴν ἀλλάξω, νὰ τὴν μεταμορφώσω μὲ τὴν χάρι μου...

Ἡ ἠθικὴ ἀλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀσφαλῶς δύσκολο ἔργο. Γιατὶ ἡ ἀνθρώπινη φύση ἔχει φοβερὰ διαφθαρεῖ ἀπὸ τὴν πτώση τῆς ἀμαρτίας. Ἡ ἀλλαγὴ ὅμως καὶ ἡ μεταμόρφωση καὶ ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου ἐπιτυγχάνεται μόνο ἐν Χριστῷ. Γιὰ τὸ τεράστιο αὐτὸ ἐγχείρημα ὁ Κύριος διαθέτει τὴν παντοδύναμη χάρι του, πὺ ἀπέρρευσε ἀπὸ τὴν θυσία του. Καὶ ἡ χάρις αὐτὴ θὰ φέρει ὅπωςδήποτε τὴν ἀλλαγὴ. Ὅχι μόνο τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ ὁλόκληρης τῆς κτίσεως. Θὰ ἔλθει στιγμή, πὺ ὅλα θὰ ἀλλάξουν σὲ μιὰ καινούργια δημιουργία. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ θὰ φέρει τὴν «**καινὴν κτίσιν**». «**Καινοὺς οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν**» (Β' Πέτρ. γ' 13) βεβαιώνει ὁ ἀδιάψευστος λόγος τοῦ Θεοῦ.

Τέκνον Τιμόθεε, ένδυναμοῦ έν τῇ χάριτι τῇ έν Χριστῷ Ἰησοῦ, καί ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διά πολλῶν μαρτύρων,

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ΧΑΝΑΝΑΙΑΣ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Τιμ. β' 1-10
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ιε' 21-28

ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καί ἑτέρους διδάξει. Σὺ οὖν κατοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέση. Ἐάν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται, εἰ μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. Τὸν κοπιῶντα γε-

ωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. Νόει ἃ λέγω· δῶν γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν έν πᾶσι. Μνημόνευε

Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγεμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, έν ᾧ κατοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κατοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεταί. Διά τοῦτο πάντα ὑπομένω διά τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς έν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

«Κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει σήμερα τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους τοῦ θαυματουργοῦ. Θαυμαστὸς ὁ βίος του, κατὰ πάντα συνεπὴς καὶ ἅγιος καὶ θαυμαστὸ τὸ ἥρωικὸ τέλος του. Ἀνεδείχθη ἕνας πραγματικὸς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ ὁποίου «κακοπάθησε», ὑπέμεινε καὶ θυσίασε τὰ πάντα καὶ τὴ ζωὴ του.

Ἦταν ἱερέας στὴν Μαγνησία τῆς Μ. Ἀσίας. Ἡ ζωὴ τοῦ ταπεινοῦ λευίτη ἦταν μιὰ συνεχὴς ἄσκηση τοῦ ἀγαθοῦ. Ζοῦσε κατὰ Χριστόν. Ὑπηρετοῦσε μὲ ζῆλο καὶ ἀφοσίωση ὡς πνευματικὸς ποιμένας καὶ διδάσκαλος τῶν Χριστιανῶν. Ἐργαζόταν μὲ ἀκατάβλητη ἐνεργητικότητα τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλανθρωπίας πρὸς τοὺς πάσχοντες καὶ ἀσθενοῦντες. Ἦρθε ὁμως ἡ ὥρα γιὰ νὰ δείξει τὸ ψυχικὸ σθένος καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς του καὶ στὰ πιὸ δύσκολα. Στὰ τέλη τοῦ δευτέρου αἰῶνα ὁ ἑπαρχὸς Λουκιανὸς τὸν κάλεσε καὶ τοῦ ζήτησε νὰ ἀρνηθεῖ τὴ χριστιανικὴ του πίστη, ἀπειλώντας τον μὲ σκληρὰ βασανιστήρια. Ἦταν ὁμως δυνατὸ νὰ συμβεῖ κάτι τέτοιο; Ἦταν δυνατὸ ὁ σεβάσμιος γέροντας καὶ τοῦ Θεοῦ λειτουργὸς νὰ ἀρνηθεῖ τὸν Κύριό του τὸν ὁποῖο ὑπηρετοῦσε μὲ τόση ἀγάπη καὶ αὐταπάρνηση; Ὅπως νωρίτερα ὁ ἱερός Πολύκαρπος ἔτσι καὶ ὁ ἅγιος Χαραλάμπος ἔδωσε γενναία ἀπάντηση: «Κακῶς ἔκρινες γιὰ ἕνα ἱερέα τοῦ Χριστοῦ ὅτι θὰ τὸν φοβίσουν ἀπειλὲς βασάνων καὶ θανάτου. Ἐπειτα, ἐγὼ ἔχω τερματίσει πλέον τὴ ζωὴ μου. Ἐπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ εἶχα ἀποθάνει. Ἐπομένως διά τοῦ θανάτου θὰ μοῦ δώσεις αὐτὸ πού κάθε ἡμέρα πλέον περιμένω».

Ὁ ἑπαρχὸς τοῦ συνιστᾷ νὰ σκεφτεῖ τὰ βαθιὰ γηρατειά του. Ἀλλά, «εἰς τοὺς ἰδικούς μας ἀγῶνες, ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος, τὸ πᾶν εἶναι ἡ ψυχικὴ δύναμη καὶ ἡ αὐταπάρνηση. Αὐτὰ δὲν πέφτουν μὲ τὴν ἡλικία. Ἀμφιβάλλεις, ἑπαρχε; Δοκίμασε. Θὰ δεῖς ὅτι χάρη στὸν Κύριό μου Ἰησοῦ Χριστὸ θὰ κουραστοῦν ὅλοι οἱ ἀκμαῖοι δήμιό σου, χωρὶς ὁ ἱερέας Χαραλάμπος νὰ ζητήσει τὴν ἐπίκειά τους». Μὲ νεανικὴ τόλμη ἀντιμετώπισε καὶ τὰ βασανιστήρια. Ἄρχισαν νὰ τὸν γδέρνουν ζωντανό. Μὰ δὲν λύγισε. Λύγισαν ὁμως οἱ δήμιοι καὶ ὁ

ἑπαρχὸς μπροστὰ στὸ θάρρος του. Καὶ τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο, ἀφοῦ θαυματουργικὰ θεραπεύτηκε.

Ἀλλὰ καὶ πάλι λίγο ἀργότερα, ὅταν πέρασε ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια ὁ αὐτοκράτορας Σεβῆρος καὶ πληροφορήθηκε γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἁγίου καὶ τὴ μεγάλη του φήμη, τὸν κάλεσε καὶ μὲ ἀπειλὲς τοῦ ζήτησε νὰ ἀρνηθεῖ τὴν πίστη του. Ὁ ἅγιος Χαραλάμπος ἀπάντησε μὲ παρρησία καὶ ὁμολόγησε τὸν Χριστό. Ὁ σκληρὸς αὐτοκράτορας διέταξε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν. Μὰ πρὶν τὸ ξίφος ἀκουμπήσει στὸ γέρικο λαιμό του, ὁ Θεὸς πού τόσο ἀγάπησε, πού τόσα χρόνια ὑπηρέτησε, τὸν παρέλαβε στοὺς κόλπους του, τὸ 198 μ.Χ. Καὶ ἔτσι ὁ ἅγιος Χαραλάμπος ἐπισφράγισε τὴν ἅγια ζωὴ του, τὴ μαρτυρία τῆς ζωῆς του μὲ τὸ ἥρωικὸ μαρτυρικὸ τέλος του.

Τὸ δρόμο τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου τὸν βάδισαν πολλοί, χιλιάδες καὶ ἑκατομμύρια διά μέσου τῶν αἰώνων. Σήμερα ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς δὲν ζητεῖται νὰ τερματίσουμε τὴ ζωὴ μας μὲ θάνατο μαρτυρικὸ. Ἐὰν ὁμως δὲν μᾶς ζητεῖται τὸ μαρτύριο τοῦ αἵματος μᾶς ζητεῖται κάτι ἐπίσης δύσκολο καὶ ὑψηλό, ἡ μαρτυρία τῆς ζωῆς μας. Ζητεῖται ἀπὸ τοὺς σημερινούς Χριστιανοὺς ἡ συνέπεια στὴ ζωὴ τους. Ἡ συνέπεια λόγων καὶ ἔργων, θεωρίας καὶ πράξεως. Νὰ ἀποδείξουμε ὅτι καὶ σήμερα ὁ Χριστιανισμὸς ἐφαρμόζεται. Ὅτι εἶναι ἀναγκαῖος καὶ ἀπαραίτητος, διότι καὶ σήμερα ἡ πίστη πολεμεῖται. Τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια προσβάλλονται. Οἱ ἀξίες περιφρονοῦνται. Ἡ δικαιοσύνη καταπατεῖται. Ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ χριστιανικὴ ζωὴ θεωροῦνται ἀπαρχαιωμένες, γιὰ ἄλλες ἐποχές. Ἡ ἀμαρτία κάτι φυσικὸ καὶ οἱ ἀρετὲς ἀφύσικες. Ἡ εἰδωλολατρία κυριαρχεῖ, ἡ δύναμη τῆς ὕλης, τοῦ εὐρώ, τοῦ ἐγὼ καὶ ποικίλων ἄλλων εἰδώλων.

Σ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ, ὁ Χριστιανὸς χρειάζεται νὰ πάρει θέση. Νὰ εἶναι ἀγωνιστὴς καὶ ξεκάθαρος. Νὰ μὴ συσχηματίζεται μὲ τὸν «κόσμο» καὶ τοὺς πολλούς. Ἐντὸς τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἐκτὸς τῆς ἀμαρτίας πού ὑπάρχει μέσα στὸν κόσμο. Νὰ καταθέτει τὴν καλὴ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ κάθε τρόπο. Νὰ ὑπομένει κάθε δοκιμασία, θυσία, πειρασμό, χάριν τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς βασιλείας Του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (1930-2019)

Τὴν Παρασκευὴ 11 Ἰανουαρίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, στὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο Λαρίσης, ὁ θεολόγος τῆς Ἀδελφότητός μας Κωνσταντῖνος Ἀθανασόπουλος. Ἦρμος, μὲ πλήρη διαύγεια πνεύματος, παρέμεινε μέχρι τῆς τελευταίας του ἀναπνοῆς. Προσευχόμενος στὸν λατρευτὸ Κύριό του καὶ ἐπικοινωνῶν μὲ τοὺς πνευματικούς ἀδελφούς του, ποὺ τοῦ συμπαραστέκονταν συνεχῶς, ἔφυγε εἰρηνικὸς γιὰ τὴν οὐράνια πατρίδα. Μετεγχειρητικὲς ἐπιπλοκὲς καὶ κατάγματα ἐπιβάρυναν τὴν ἤδη εὐθραστὴν υἰεὶά του καὶ τὴν χειρουργημένη μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καρδιά του, ἡ ὁποία καὶ τελικῶς δὲν ἄντεξε. Παρὰ τὴν κλονισμένη υἰεὶά του βρισκόταν πάντοτε στὴν πρώτη γραμμὴ τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως. Μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὸ φωτεινὸ του παράδειγμα μετέβαλε ἀκόμα καὶ τὴν δοκιμασία του σὲ βῆμα ἱεραποστολῆς.

Ὁ ἀείμνηστος ἀδελφός μας ζοῦσε γιὰ τὸν Κύριο, ἐργαζόταν στὸ ἔργο τοῦ Κυρίου καὶ ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον. Τὸ τρίπτυχο αὐτὸ χαρακτήριζε τὴν ἀφιερωμένη, χριστοκεντρικὴ ζωὴ του. Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ ἀφιέρωσε τὴν ζωὴ του, διὰ τῆς Ἀδελφότητος, στὸν Χριστό, ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια, βασικὴ του ἐπιδίωξη ἦταν ἡ πνευματικὴ του καλλιέργεια, ἡ βίωση τῆς πίστεως, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς πρώτης καὶ μεγάλης ἀρετῆς, τῆς ἀγάπης. Συγχρόνως ἡ ψυχὴ του φλεγόταν νὰ μεταδίδει τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ στοὺς γύρω του. Ἡ ἱεραποστολικὴ δραστηριότητά του ἦταν καρπὸς ἀγάπης στὸν Κύριο καὶ στοὺς ἀδελφούς του. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη τὸν ἔκανε νὰ ἀψηφᾷ κόπους καὶ θυσίες.

Γεννημένος τὸ 1930 στὰ Γιαννιτσὰ μεγάλωσε μέσα σὲ πολύτεκνη εὐσεβῆ οἰκογένεια ποὺ τοῦ ἔδωσε τὶς βάσεις γιὰ τὴν ἀφιέρωσή του στὸ Θεό. Ἐτοί ὅταν τελείωσε τὸ Γυμνάσιο ἦταν σταθερὴ ἡ ἀπόφασή του νὰ σπουδάσει Θεολόγος καὶ μέσω τῆς Ἀδελφότητός μας νὰ ἀφιερωθεῖ στὸ Θεό. Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ δόξα Του, ἦταν γι' αὐτὸν τὸ ὕψιστο ἀγαθό, τὸ θεμέλιο τῆς ζωῆς του. Ὅλα γιὰ τὴν δόξα τοῦ Χριστοῦ τὸ σύνθημά του. Συνδεδεμένος στενὰ μὲ τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τῆς ζωῆς, τὸν Χριστό, ποθοῦσε γιὰ τὴν ἀγάπην Ἐκείνου νὰ μεταφέρει μέχρι τὰ πέρατα τῆς Πατρίδας μας τὸν πανσθενουργὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς ποὺ ζοῦσε μέσα του γινόταν γι' αὐτὸν μιὰ ἀδιάκοπη πυροδότηση γιὰ ἐργασία πνευματικὴ, γιὰ ἔργα εὐαγγελισμοῦ καὶ πολύμορφης χριστιανικῆς ἀγάπης. Οἱ πόλεις τῆς Θεσσαλονίκης, ὀλόκληρη ἡ Μακεδονία, ὁ Ἔβρος, ἡ Στερεὰ Ἑλλάδα, γνώρισαν τὴν εὐεργετικὴ παρουσία του, τὴν ἀνιδιοτελεῆ καὶ ἐνθουσιώδη ἐργατικότητά του.

Νὰ γιατί μποροῦσε τὸ ἀσθενικὸ αὐτὸ σῶμα νὰ γιγαντώνεται, νὰ παίρνει φτερὰ καὶ νὰ διασχίζει τοὺς γαλανοὺς αἰθέρες τῆς Πατρίδας μας. Εἶχε βαθύτατη συγκίνηση, ὅταν ἔβλεπε «**τὶς λευκὲς πρὸς**

θερισμὸν κῶρες» ποὺ περίμεναν μὲ λαχτάρια τὸν ἐργάτη τοῦ πνευματικοῦ ἀγροῦ. Πολλὲς ἦταν οἱ ψυχές, οἱ ταλαιπωρημένες ἀπὸ τὶς δοκιμασίες τῆς ζωῆς, οἱ ὀργωμένες ἀπὸ τὸ ἀλέτρι τοῦ πόνου, ποὺ εὔρισκαν κοντά του τὸν στοργικὸ ἀδελφό, αὐτὸν ποὺ «**ἔχαιρε μετὰ χαιρόντων καὶ ἔκλαιε μετὰ κλαιόντων**». Ἀκούραστος νὰ παρηγορεῖ, νὰ τονώνει, νὰ ἐνισχύει, νὰ ἀνορθώνει τὰ παραλελυμένα γόνατα.

Ἡ διακονία του ἦταν τὸ κήρυγμα, τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο, οἱ «Κύκλοι», τὰ Κατηχητικά, οἱ Χριστιανικὲς Μαθητικὲς Ὁμάδες καὶ οἱ Κατασκηνώσεις. Παντοῦ μὲ ἀμείωτο ζῆλο καὶ καθαρὴ προσφορά. Γιὰ δυόμισι περίπου δεκαετίες ἦταν καθηγητὴς στὴν Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία, τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως πρῶτα καὶ μετὰ τῆς Λαρίσης.

Ἰδιαίτερα ὁ «Κύκλος» τῶν Ἐπιστημόνων ἐπεκτάθηκε τόσο πολὺ, ὥστε τὰ μέλη του νὰ φθάσουν στὰ 150, καὶ ἀπὸ αὐτὰ πολὺ τακτικὰ νὰ εἶναι περὶ τὰ 120.

Χαρακτηριστικὸ των ἱκανοτήτων του, εἶναι ἡ συγγραφὴ τῶν βοηθημάτων τῶν Χριστιανικῶν Μαθητικῶν Ὁμάδων, ποὺ τὰ ἔγραψε μὲ πολλὴ προσοχή. Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τὰ βιβλία ποὺ ἔγραψε γιὰ τοὺς σπουδαστὲς τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν ἢ τὶς διάφορες εἰσηγήσεις ποὺ ἔκανε σὲ συνέδρια καὶ ἡμερίδες.

Ὅμως «**ἀνεξιχνίαστοι καὶ ἀνεξερεύνητοι αἱ βουλαὶ τοῦ Θεοῦ**». Ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τὸν κάλεσε κοντά Του, «**ἵνα ἀναπαύσῃται ἐκ τῶν κόπων αὐτοῦ**» καὶ γιὰ νὰ συνεχίσει ἀπὸ τὴν οὐράνια βασιλεία μὲ τὴν θερμὴ προσευχή του, νὰ στηρίζει τοὺς ἀγαπητοὺς ἀδελφούς, συνεργάτες καὶ φίλους του, γιὰ τὴν ἐπέκταση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία εἶχε τόσο ἀγαπήσει. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του καὶ τὸ φωτεινὸ παράδειγμά του ἃς ἀποτελέσει ἀφορμὴ μιμήσεως γιὰ τὴν πύκνωση τῆς παρατάξεως Κυρίου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Θερμότερα εὐχαριστοῦμε πάντας διὰ τὰς συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ συμπαραστάσεως ἐπὶ τῇ εἰς Κύριον ἐκδημίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀδελφότητός μας Κωνσταντῖνου Ἀθανασόπουλου. Ἰδιαίτερος εὐχαριστοῦμεν τὸν θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Ἀνδίδων κ. Χριστοφόρον ὁ ὁποῖος προέστη τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας, τὸν Πανοσιολογιώτατον Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἀρχιμ. Ἀχίλλιον καθὼς καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν πιστὸν λαόν, οἱ ὁποῖοι ἐξεδήλωσαν τὰ συλλυπητήριά των.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η «ΖΩΗ»

«ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΣΗ»

Προσπαθούσα σήμερα διαβάζοντας την παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου, να καταλάβω ποιός ή ποιοί ήταν οί βαθύτεροι λόγοι της καταδίκης του Φαρισαίου. Γιατί τόσο αποδοκιμάστηκε αυτός ο «δίκαιος», ο «ζηλωτής», ο «θρησκευόμενος», ο «έκκλησιαστικός» άνθρωπος; Και από την άλλη μεριά τί ήταν εκείνο, που δικαίωσε τον άμαρτωλό, τον άδικο, τον άσεβη Τελώνη;

Απορρίπτεται ο καθώς πρέπει Φαρισαίος, αυτός, που «**νηστεύει δις του Σαββάτου**», που «**ἀποδεκατεῖ πάντα ὅσα κτᾶται**», που «**δὲν εἶναι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων... ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης**». Και γίνεται δεκτός ο άμαρτωλός τελώνης, ο δημόσιος κλέφτης στη συλλογή τῶν φόρων, ο συνεργάτης του κατακτητή.

Τί κακό ήταν για τον Φαρισαίο να άσκει τις εντολές του Νόμου, να προσέχει στην πιστή εφαρμογή τῶν διατάξεών του, να κάνει και παραπάνω από αυτό που χρειαζόταν; Ένοχο είναι να νηστεύεις, να προσεύχεσαι, να είσαι «καθώς πρέπει», να θαυμάζεις από τὰ πλήθη; Κι είναι δίκαιο ο συνώνυμος της άδικίας και της παρανομίας, να έγκωμιάζεται και να προβάλλεται ως παράδειγμα προς μίμηση;

Έδῶ είναι ή άπορία και ο μέγας προβληματισμός. Τὰ καλά λοιπὸν ἔργα δὲν εἶναι καὶ καθ' ἑαυτὰ καλά; Και τὰ άσχημα δὲν στοιχειοθετοῦν πάντα τὴν ἔνοχῃ, τὴν καταδίκη;

Τὰ καλά ἔργα, μᾶς ἀπαντᾶς, Κύριε, με τὴν παραβολή, εἶναι καλά, ἔφ' ὅσον γίνονται καλῶς. Ἐφ' ὅσον ἔχουν καὶ ἑσωτερικὸ ἀντίκρουσμα. Ἐφ' ὅσον πηγάζουν ἀπὸ καρδιὰ ἀναγεννημένη. Ἐφ' ὅσον εἶναι φυσικοὶ καρποὶ γεροῦ δένδρου. Ὅχι καρποὶ κρεμασμένοι ἀπλῶς σὲ ἀγκάθια. Ξένοι με αυτό, που προσωρινὰ τοὺς ὑποβαστάζει, χωρὶς ὀργανικὸ σύνδεσμο.

Ἡ κακία καὶ τὰ ἔργα της δὲν παύουν νὰ ἔχουν τὴν ἔνοχῃ τους. Ἐχουν ὅμως κάποτε καὶ τὰ ἑλαφρυντικά τους. Ἐχουν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴ τους με τὴ μετάνοια. Τὸ κακό, ὅταν ἀναγνωρίζεται ὡς κακό, ὅταν εἶναι περιστασιακὸ καὶ ἀποδοκιμάζεται ἑσωτερικὰ καὶ ὁμολογεῖται ὡς πτώση καὶ δὲν γίνεται κατάσταση στὴν ψυχὴ, χάνει τὴ δριμύτητά του. **«Καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει».** (Ψαλμός ν' 19).

Τὸ κριτήριό της πνευματικῆς ζωῆς δὲν βρίσκεται στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ στὸ βάθος. Ὅχι σ' αὐτὸ που φαίνεται, ἀλλὰ σ' αὐτὸ που εἶναι. Ἀπὸ τὸ νὰ φαίνεται κανεὶς δίκαιος καὶ νὰ εἶναι δίκαιος, ὑπάρχει συχνὰ ἄβυσσος. Ἡ ἀληθινὴ ἀπὸ τὴν ψεύτικη ἀγιότητα διαφέρει, ὅσο τὸ γνήσιο ἀπὸ τὸ κάλπικο νόμισμα. Καὶ ἡ ἀληθινὴ πνευματικότητα εὐκόλα νοθεύεται ἀπὸ τὴν τυπολατρία.

Ὁ Φαρισαῖος ἐνδιαφέρεται νὰ φαίνεται, ὄχι νὰ εἶναι. Αὐτὸ που χαρακτηρίζει τὸν φαρισαϊσμὸ εἶναι τὸ φαινόμενο καὶ φαινομενικὸ, ἡ ἐπιφάνεια, τὸ λουστράρισμα, ἡ προσποίηση, ἡ ἐπιτήδευση. Ἀρκεῖ νὰ φαίνεται δίκαιος, ἅγιος. Αὐτὸ καὶ μόνον τοῦ ἀρκεῖ. Ἄν δὲν εἶναι, δὲν τὸν ἀπασχολεῖ.

Ὁ Φαρισαῖος εἶναι ὁ διπλὸς ἄνθρωπος. Διπρόσωπος. Κάνει διπλὴ ζωὴ. Τὸ ἔχει δίπορτο. **«Χωλαίνει ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις».** Ἀκροβάτης τῆς πνευματικῆς ζωῆς, γέρνει ἐπικίνδυνα πότε ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Συμβιβάζει τὰ ἀσυμβίβαστα. **«Λατρεύει»** συγχρόνως **«Θεῷ καὶ μαμμωνᾷ».**

Τὸ ὅτι **«κατεσθίει τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν»** δὲν τὸν ἐμποδίζει **«προφάσει μακρὰ νὰ προσεύχεται».** Ἐπαναπαύεται στὸ νὰ **«ἀποδεκατῆ τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον»** καὶ δὲν τὸν πειράζει νὰ **«ἀφήνῃ τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν».** Αὐτὸς που **«διυλίζει τὸν κώνωπα»**, με τὴν πιὸ μεγάλην εὐκολία **«καταπίνει τὴν κάμηλον».** Ἄν ἡ καρδιὰ σχίζεται ἀπὸ τὸν ἑσωτερικὸ διχασμὸ, αὐτὸς ὁ λεπτολόγος καὶ ὑπερακριβῆς τηρητῆς καὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νόμου, ὁ τιμητῆς τῶν παραμικρῶν παραβάσεων τῶν ἄλλων, τίποτα δὲν αἰσθάνεται. Ἐχει καθησυχάσει προκαταβολικὰ τὴν παχύδερμη συνείδησή του. Δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἔνοχῃ του, οὔτε μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Φαρισαῖος εἶναι ὁ ἀντιφατικὸς ἄνθρωπος. Ἡ λεπτομέρεια στὸ κέντρο, ἡ οὐσία στὸ περιθώριο καὶ πέρα ἀπ' αὐτό. **«Λέγουσι καὶ οὐ ποιοῦσι».** Ἀστρονομικὴ ἡ ἀπόσταση λόγων καὶ ἔργων. **«Δεσμεύουσι φορτία βαρῆα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά».** Οἱ ἄλλοι εἶναι τὰ ὑποζύγια τοῦ Νόμου. Αὐτοὶ οἱ ἀναβάτες. **«Τάφοι κεκονιαμένοι».** Ἐσωτερικὴ σήψη καὶ ἑξωτερικὴ ὁμορφιά. **«Ἐξωθεν φαίνονται τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἑσωθεν δὲ μεστοὶ εἰσιν ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας».**

Πόσο φοβερὸ Θεέ μου! Ὁ Φαρισαῖος ὁ ἄνθρωπος τῆς γαλαρίας. Θέλει ἑξώστη, πλατεία, κερκίδες κατάμεστες, γιὰ νὰ ἔργασθεῖ, νὰ δράσει. Θέλει θεατῆς, που θὰ χειροκροτοῦν τὴν κάθε του κίνηση. Χωρὶς θαυμαστὲς παραλύει τὸ νεῦρο τῆς ἀγαθοεργίας του, τῆς εὐσέβειάς του. **«Πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις».** Ἀντὶ τοῦ **«μὴ γνώτω ἡ ἀριστερὰ σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου»**, **«σαλπίζει ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων...»** γιὰ νὰ βγοῦν καὶ τὸν ἐπευφημήσουν.

Καὶ ὁ τελώνης; Ὁ τελώνης δὲν ἔχει ἀρετές. Εἶναι άμαρτωλός. Ἀλλὰ καὶ ἀναγνωρίζει τὴν άμαρτωλότητά του. Συναισθάνεται τὴν ἔνοχῃ του. Τὴν ὁμολογεῖ με συντριβή. Αὐτὴ ἡ συναίσθηση τὸν κάνει νὰ στέκεται με δέος μπροστὰ στὴ μεγαλοσύνη τοῦ Θεοῦ. Δὲν τολμάει οὔτε τὸ βλέμμα νὰ ὑψώσει στὸν οὐρανό. Χτυπάει τὸ στήθος του, τὴν ἔδρα τῶν παθῶν του. Καὶ ζητᾶει τὸ θεῖο ἔλεος.

Ὁ τελώνης ἔχει ἀμαρτίες. Δὲν ἔχει ἀρετές. Ἐχει ὅμως τὴν ἀρετὴ. Τὴν ἀρετὴ τῆς αὐτογνωσίας. Γινώσκει νὰ ἀναγινώσκει τὴν καρδιά του. Καὶ με κλειδὶ τὸ **«ἰλάσθητι»** ἀνοίγει τοὺς οὐρανοὺς καὶ φθάνει δικαιομένος στὸ θρόνο τῆς χάριτος.

«Τέκνον Τιμόθεε, παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ,

τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιη΄ 10-14

Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται· πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ

μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρά τίνος ἔμαθες, καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερά γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

ΑΚΛΟΝΗΤΟΙ ΣΤΟ ΔΙΩΓΜΟ

«Πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται».

Οἱ Χριστιανοὶ στὰ λιοντάρια! Μὲ τὸ σύνθημα αὐτὸ ξεσποῦσαν οἱ φοβεροὶ διωγμοὶ ἐναντίον τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Ἀπὸ τὸ Κολοσσαῖο ἀμφιθέατρο τῆς Ρώμης, ὅπου ἔριχναν τοὺς Χριστιανοὺς στὰ πεινασμένα θηρία, οἱ διωγμοὶ ἀπλώνονταν σὲ ὁλόκληρη τὴν ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Οἱ πιστοὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ ἔβαφαν μὲ τὸ αἷμα τους τὰ ἀμφιθέατρα, τὰ δικαστήρια, τὶς ἀγορές, τοὺς δρόμους. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος θυμᾶται κι αὐτὸς τοὺς διωγμούς του καὶ γράφει στὸν Τιμόθεο: Τί φοβεροὺς διωγμούς ὑπέφερα καὶ ὅμως ἀπὸ ὅλους μὲ γλύτωσε ὁ Κύριος! Καὶ κατόπιν καταλήγει σ' ἓνα συγκλονιστικὸ συμπέρασμα: **«Καὶ πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν διωχθήσονται»!** Ἡ ὁμολογία αὐτὴ τοῦ θείου Ἀποστόλου ἰσχύει ἄραγε καὶ γιὰ τοὺς σημερινούς Χριστιανούς; Διώκονται καὶ σήμερα οἱ Χριστιανοί;

Α) ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ

Δὲν σταμάτησαν οἱ διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν οὔτε στιγμὴ. Πότε στὴν πατρίδα μας, πότε σ' ἄλλες χῶρες τῆς Ἀνατολῆς, χύθηκε ἀφθονο τὸ χριστιανικὸ αἷμα. Στὶς μέρες μας ὁ διωγμὸς τῶν Χριστιανῶν εἶχε ἀπλωθεῖ στὴν Κίνα, στὴν Ἀλβανία, πού τόσο ἀδελφοὶ μας Ἕλληνες δοκιμάσθηκαν, στὴ Ρωσία κλπ. Στὶς χῶρες αὐτὲς εἶχε ξεσπάσει ἓνας ἀμείλικτος ἀντιχριστιανικὸς πόλεμος, πού συνεχίσθηκε χωρὶς ἀνάπαυλα μὲ μεγαλύτερη καὶ σατανικότερη ὀρμή. Οἱ Χριστιανοὶ ἀδελφοὶ μας στὶς περιοχὲς αὐτὲς ἔγραψαν μὲ τὸ αἷμα τους τὴ σύγχρονη ἱστορία τῆς πίστεως.

Καὶ ὄχι μόνο ἐκεῖ. Οἱ Χριστιανοὶ διώκονται παντοῦ. Δὲν ρίχνονται βέβαια στὶς φυλακὲς καὶ στὰ θηρία, ὅπως τὴν ἀρχαία ἐποχὴ. Γνωρίζουν ὅμως ἓνα καθημερινὸ καὶ ἀσταμάτητο μαρτύριο χλευασμοῦ, περιφρονήσεως καὶ ἀντιδράσεως. Καὶ αὐτὸς εἶναι σχεδὸν ὁ κανὼν καὶ γιὰ τὴν δική μας κοινωνία.

Ποῦ θὰ ἐμφανισθεῖ ἓνας ἀληθινὸς Χριστιανός; Στὸ κατάστημα, στὸ σχολεῖο, στὸ ἐργοστάσιο, στὸν στρατό, στὸ σπίτι; Δὲν ἀποκλείεται νὰ συνασπιστοῦν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐναντίον του. Καὶ θὰ ἀρχίσει ὁ πόλεμος. Θὰ ἀρχίσουν οἱ εἰρωνεῖες, τὰ πικρόχολα σχόλια, ἡ φανερὴ ἢ ἡ κρυφὴ ἀντίδραση. Ἀκόμα καὶ γονεῖς δὲν ἀποκλείεται ἀπὸ ἄγνοια νὰ ἀντιδράσουν στὴν χριστιανικὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν τους. Γιατὶ ἡ εὐσέβεια, ἡ ἀγνότης, ἡ δικαιοσύνη, θεωροῦνται σήμερα ἀπὸ μερικοὺς ἀναχρονισμὸς καὶ ἀνοησία.

Ἄλλοι τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς φοβοῦνται, γιατί στέκονται ἐμπόδιο στὰ ἄνομα ἔργα τους.

Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρὸς τῶν Χριστιανῶν: ὁ παντοτινὸς διωγμὸς. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ σημερινὸ ἀνάγνωσμα τὸ τόνισε: **«πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται».**

Β) ΚΑΜΙΑ ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ

Ὁ δέσμιος ὅμως Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ δὲν ἀρκεῖται μόνο στὴν διαπίστωση αὐτή. Προχωρεῖ σὲ μιὰ ὑπέροχη προτροπὴ πρὸς τὸν Τιμόθεο. Τοῦ λέει: **«Σὺ μένε, ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης».** Στάσου, παιδί μου, ἀκλόνητος καὶ σταθερὸς σὲ ὅσα ἔμαθες καὶ βεβαιώθηκες, ὅτι εἶναι ἀληθινὰ ἀπὸ τὴν προσωπικὴ σου πείρα. Μέσα σ' ἓνα κόσμος, πού οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι **«πλανῶντες καὶ πλανώμενοι»**, σὺ κράτησε γερὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ. Μὴ λησμονεῖς ποιὸς σὲ δίδαξε τὴν ἀλήθεια αὐτὴ (ἐδῶ ὁ Ἀπόστολος ἐννοεῖ τὸν ἑαυτό του) καὶ ὅτι ἔχεις γιὰ ἀλάνθαστο ὁδηγὸ **«τὰ ἱερά γράμματα»**, τὴν Ἁγία Γραφή.

Μέσα σ' ἓνα κόσμος, πού ἐξακολουθεῖ νὰ διώκει καὶ νὰ χλευάζει τὴν πίστη καὶ τοὺς Χριστιανούς, ἡ προτροπὴ τοῦ θείου Ἀποστόλου παίρνει ξεχωριστὴ σημασία καὶ γιὰ τοὺς σημερινούς πιστούς: **«Σὺ μένε, ἐν οἷς ἔμαθες».** Τὸ ωραιότερο χαρακτηριστικὸ τοῦ πιστοῦ εἶναι νὰ μένει σταθερὸς καὶ ἀκλόνητος στὶς ἀρχές του, μέσα στοὺς σεισμοὺς τῶν χλευασμῶν καὶ τῶν διωγμῶν. Νὰ μὴ τὸν παρασύρει τὸ ρεῦμα τοῦ κακοῦ. Νὰ μὴ τοῦ σβήνει τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας ὁ ἄνεμος τῆς ψευτιᾶς. Νὰ μὴ ὑποχωρεῖ οὔτε μιὰ σπιθαμὴ, ἐγκαταλείποντας τὶς θέσεις τῆς τιμιότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης. Γιατὶ μόνον ἔτσι ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ ἐπικρατήσῃ στὴν κοινωνία ἡ ἀγνή, ἡ χριστιανικὴ ζωὴ. Γι' αὐτὸ, ὅσοι ἔχουν τὴν τιμὴ νὰ διώκονται γιὰ τὶς χριστιανικὲς ἀρχές, πρέπει νὰ νιώθουν καὶ ἰδιαίτερη τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀγωνίζονται μὲ κάθε τρόπο γιὰ νὰ τὶς κρατοῦν ψηλά.

Σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς μακαρισμοὺς τοῦ ὁ Κύριος λέει: **«Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»** (Ματθ. ε΄ 10). Ὅσοι γνώρισαν καὶ γνωρίζουν τὸν διωγμὸ καὶ τὴν περιφρόνηση, γιατί θέλουν νὰ ζοῦν τὴν ζωὴ τοῦ Θεοῦ εἶναι μακάριοι. Οἱ πληγές, τὰ αἵματα, τὰ δόντια τῶν θηρίων, οἱ χλευασμοὶ θὰ γίνουν μαργαριτάρια, πού θὰ στολίσουν τὸ ἄφθαρτο στεφάνι τῆς δόξας τους στὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν, ἐκ σκότους φῶς λάμπει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. Ἀεὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. δ' 6-15
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιε' 11-32

γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ

ἡμῶν. Ὡστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διό ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διό καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

«Ἔχομεν τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσι».

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει σήμερα τὴν εὔρεση τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα κάνει λόγο γιὰ θησαυρό. Ἔχομεν, λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τὸν θησαυρὸν τοῦτον μέσα στὰ ὀστράκινα, στὰ εὐθραυστα σώματά μας.

Πραγματικὸς θησαυρὸς ἡ τιμία κεφαλὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. «Θεῖον θησαύρισμα» τὴν ὀνομάζει ὁ ἱερός ὑμνογράφος. Εἶναι ἡ κεφαλὴ ἐκείνη ἡ ὁποία δὲν γνώρισε μολυσμὸ ἀμαρτίας. Διότι ἐκ νεότητος ὁ Ἰωάννης ἀνεχώρησε ἀπὸ τὸν κόσμον, ὅπου ἐπικρατοῦσε ἡ ἀμαρτία καὶ πῆγε στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνη. Ἐκεῖ ἔζησε βίον καθαρὸ καὶ ἀσκητικὸ, ἀγιασμένος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Κήρυττε μετάνοια καὶ καλοῦσε ὅλους σὲ μετάνοια. «**Μετανοεῖτε, ἔλεγε, ἥγγικεν ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν**». Ὁ Ἰωάννης ἦταν ἐκεῖνος γιὰ τὸν ὁποῖο εἶχε προφητεῦσει ὁ Ἡσαΐας λέγοντας «**φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ**». Προετοιμάσατε τὸν δρόμο, τὴν ψυχὴν σας, γιὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Κυρίου. Ἀτρόμητος, ποτὲ δὲν φοβήθηκε ἀλλὰ ἤλεγξε καὶ τὸν βασιλιὰ Ἡρώδη γιὰ τὴν ἠθικὴν παρανομία του καὶ ἀπνύθηνε ἐκεῖνο τὸ «**οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου**». Καὶ γι' αὐτὸ κίνησε τὸ μίσος τῆς πονηρῆς Ἡρωδιάδος, ποὺ ζήτησε τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωάννου ἐπὶ πίνακι. Καὶ ἔτσι ἡ ἀγία ἐκείνη κεφαλὴ δέχθηκε τὸ κτύπημα τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ βασιλιὰ.

Ποιὸν ἢ ποιὸν ἄλλους θησαυροὺς ἐννοῦσε ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὅταν ἔγραφε, «**ἔχομεν τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσι**»; Θησαυρὸς πολῦτιμος εἶναι ἡ ἀλήθεια. Τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. Ἡ ἀποκαλυφθεῖσα ἀλήθεια περὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ. Ἡ γνώση τῆς ἀληθείας. «**Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς**». Εἶναι οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοι. Ἡ ἀπαξ παραδοθεῖσα στοὺς Χριστιανοὺς ἀλήθεια τῆς πίστεως. Ἡ παραδοχὴ καὶ ἡ βίωση τῆς ἀποκαλυφθείσας ἀληθείας.

Εἶναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ εὐαγγέλιον, τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς σωτηρίας. Τὸ κήρυγμα καὶ τὸ καύχημα τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τῶν ἁγίων.

Θησαυρὸς πολῦτιμος εἶναι ἡ ἀθάνατη ψυχὴ μας. Ἡ πνοὴ τοῦ Θεοῦ μέσα μας. Μέσα στὰ εὐθραυστα σώματά μας. Ἀνυπολόγιστη ἡ ἀξία της. Αὐτὸν τὸν θησαυρὸν τὸν ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἀμαρτίας καὶ τὴν ἐξουσία τοῦ Πονηροῦ ὁ Κύριός μας μὲ τὸ τίμιο αἷμα Του. Καὶ γιὰ νὰ δείξει τὴν ἀνυπολόγιστη ἀξία της εἶπε τὰ βαρυσήμαντα ἐκεῖνα λόγια: «**Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;**» (Μάρκ. π' 36).

Αὐτὸν τὸν πολῦτιμο θησαυρὸν, τὴν ἀθάνατην ζωὴν μας, καλοῦμαστε νὰ τὸν διαφυλάξουμε, γιὰ τὴν πολλοὶ ἐχθροὶ καιροφυλακτοῦν νὰ τὸν ἀρπάξουν. Ἔχουμε χρέος νὰ τὸν σεβόμαστε. Νὰ φροντίζουμε, ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ τὴν ἀθάνατην ψυχὴν μας, καλεσμένη γιὰ νὰ ζήσει στὴν αἰωνιότητα καὶ νὰ ἀπολαμβάνει τὴν δόξα καὶ τὴν μακαριότητα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀκόμη θησαυροὶ πολῦτιμοι εἶναι οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅλοι ὅσοι ἀγωνίστηκαν καὶ εὐαρέστησαν στὸ Θεό. Οἱ ἅγιοι εἶναι τὰ αἰσθητὰ σημεῖα τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον. Τὸ πλῆθος καὶ τὸ νέφος τῶν μαρτύρων, τῶν ἁγίων καὶ τῶν ὁμολογητῶν. Ὅλοι αὐτοὶ εἶναι οἱ πρωτότοκοι ἀδελφοί μας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπόλαυσαν πλήρως τὴν ὑπόσχεση τῆς λυτρώσεως καὶ τῆς οὐράνιας βασιλείας, ἀλλὰ περιμένουν καὶ ἐμᾶς, ὥστε μαζί, ὡς ἓνα πνευματικὸ σῶμα νὰ ἀπολαύσουμε τὴν μακαριότητα τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν κατὰ τὴν δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου.

Πολῦτιμοι θησαυροὶ μας αὐτοί. Ἄς εὐχαριστοῦμε καὶ δοξολογοῦμε τὸν Τριαδικὸ Θεὸ γιὰ τοὺς πολῦτιμους αὐτοὺς θησαυροὺς, γιὰ τὰ ἀνεκτίμητα αὐτὰ δῶρα τῆς ἀγάπης Του τὰ ὁποῖα μᾶς ἔχει δωρήσει. Καὶ ἂς μὴ λησμονοῦμε ποτὲ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μας γιὰ τὴν ἰδιαίτερη φροντίδα τῆς ἀθάνατης ψυχῆς μας, ἡ ὁποία διαρκῶς ἀπειλεῖται, ἀλλὰ καὶ μὲ τίποτα δὲν ἀνταλλάσσεται.

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐπισκέπτεται

Ἄν ἡ ἐπίσκεψήν ἑνὸς ἀγαπημένου προσώπου δίνει χαρά, ποιά ἀπερίγραπτη ἱκανοποίηση θὰ ἔδινε μιὰ ἐπίσκεψήν τοῦ Κυρίου στὸ σπίτι μας! Ἀσύλληπτο μᾶς φαίνεται κάτι τέτοιο. Ἀπραγματοποίητο. Πῶς εἶναι δυνατόν σήμερα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ μᾶς ἐπισκεφθεῖ στὸ σπίτι μας; Ὑπάρχει μιὰ τέτοια δυνατότητα νὰ ἀκούσουμε κι ἐμεῖς, ὅπως ὁ Ζακχαῖος, τὸ «**σήμερον ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι**»;

Οἱ ἐπισκέψεις τοῦ Κυρίου εἶναι μιὰ πραγματικότητα. Ὅχι σὰν τὶς συνηθισμένες, τὶς ἐθιμοτυπικές, «γιά νὰ βγάλουμε τὴν ὑποχρέωση». Οἱ ἐπισκέψεις αὐτὲς δὲν ἔχουν καθορισμένη ἡμέρα καὶ ὥρα. Γίνονται ὅταν κανεὶς δὲν τὶς περιμένει καὶ μὲ τρόπο πού δὲν τὸν φαντάζεται. Ἐκπλήσσουν ἀπὸ τὰ θαυμαστὰ δῶρα πού φέρουν. Περίμενε ὁ Ζακχαῖος μιὰ τέτοια ἐπίσκεψήν στὸ σπίτι του; Ἀπλῶς «**ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν**». Καὶ ξαφνικὰ τοῦ τὸ ζητάει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος νὰ μείνει καὶ νὰ φιλοξενηθεῖ κοντά του καὶ νὰ τοῦ φέρει ὅλα τὰ πνευματικὰ δῶρα τῆς ἀγάπης Του. Περίμενε ἡ Σαμαρείτιδα, ὅταν πήγαινε νὰ ἀντλήσει ὕδωρ ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ, ὅτι θὰ δεχθεῖ μιὰ τόσο θαυμαστὴ ἐπίσκεψήν πού θὰ ἄλλαξε ριζικὰ τὴ ζωὴ της; Περίμενε ὁ Σαῦλος, ὅταν ξεκινούσε μὲ φονικὲς διαθέσεις, γιά νὰ ὀδηγήσει δεμένους στὰ Ἱεροσόλυμα τοὺς μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ, πῶς ἐκεῖ στὸ δρόμο τῆς Δαμασκοῦ θὰ ἀντηχοῦσε τὸ προσκλητήριο τοῦ οὐρανοῦ πού θὰ τὸν μετέβαλε σὲ Ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν; Καὶ ἀργότερα οὔτε ὁ ἱερός Αὐγουστῖνος οὔτε ἡ μητέρα του Μόνικα μπορούσαν νὰ φανταστοῦν, πῶς ὁ υἱὸς τῆς ἀμαρτίας θὰ δεχόταν ἀναπάντεχα, μέσα σ' ἓνα κῆπο, τὴν ἐπίσκεψήν τοῦ Κυρίου πού θὰ τὸν μετέβαλε ἀπὸ δοῦλο τῶν παθῶν σὲ τέκνο τῆς χάριτος.

Οἱ ἐπισκέψεις αὐτὲς δὲν ἀνήκουν στὸ παρελθόν. Ἀποτελοῦν ἓνα διαρκὲς παρόν. Εἶναι

μιὰ πραγματικότητα καὶ γιά τὴν ἐποχὴ μας. Καὶ σήμερα ὁ Χριστὸς κρούει τὴν θύρα τῆς ψυχῆς μας καὶ περιμένει ὑπομονητικὰ νὰ τοῦ ἀνοίξουμε. Καὶ σήμερα θέλει νὰ ἔλθει νὰ «**ἐνοικήσῃ καὶ ἐμπεριπατήσῃ**» ἀνάμεσά μας. Καὶ ἔρχεται μὲ ποικίλους τρόπους. Καὶ κάνει αἰσθητὴ τὴν παρουσία Του μὲ θαυμαστὲς μεταστροφές, ὥστε καὶ τώρα νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ «**σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο**» (Λουκᾶ 19). Οἱ ἐπισκέψεις τῆς ἀγάπης Του τότε εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα: «**τυφλοὶ νὰ ἀναβλέπουν καὶ χωλοὶ νὰ περιπατοῦν, λεπροὶ νὰ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ νὰ ἀποκτοῦν καὶ πάλι τὴν ἀκοή τους, νεκροὶ νὰ ἐγείρονται**» (Ματθ. 11' 5) καὶ τόσα ἄλλα θαύματα νὰ πραγματοποιοῦνται. Ἀλλὰ καὶ σήμερα δὲν λείπουν τέτοια θαύματα καὶ μάλιστα, ὅπως τονίζουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόμα ἀνώτερα. Εἶναι τὰ θαύματα τῆς ἐπίσκεψης τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πού συγκλονίζουν ἀμαρτωλὲς ψυχὲς καὶ τὶς ὀδηγοῦν σὲ μετάνοια, στὴ λύτρωση καὶ στὴ σωτηρία.

Δὲν εἶναι θαῦμα, ὅταν ἓνας τύραννος μέσα στὸ σπίτι ξαφνικὰ γίνεται ἀρνάκι; Ὅταν ἓνας μέθυσος ἀλλάζει ζωὴ καὶ γίνεται νηφάλιος καὶ σώφρων; Ἐνας τέτοιος ἔλεγε: «Ὁ Χριστὸς στὴν Κανᾶ μετέβαλε τὸ νερὸ σὲ κρασί. Σὲ μένα ἡ ἐπίσκεψή Του μετέβαλε τὸ κρασί σὲ ἐπιπλα. Ἀπὸ τότε πού ἔπαψα νὰ μεθάω ὅλα τὰ χρήματα πηγαί-

νουν στὸ σπίτι». Εἶχε δεχθεῖ καὶ αὐτὸς τὴν ἐπίσκεψήν τοῦ Ἰησοῦ. Μπροστὰ σὲ μιὰ νεκρανάσταση ὁ κόσμος στέκεται μὲ ἔκπληξη καὶ θαυμασμό. Ἀλλὰ οἱ νεκραναστάσεις δὲν σταμάτησαν στὸ γιὸ τῆς χήρας τῆς Ναΐν, τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου, τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου. Συνεχίζονται καὶ στὴν ἐποχὴ μας. Καὶ σήμερα ὁ Χριστὸς ἐπισκέπτεται τοὺς ἀνθρώπους καὶ πραγματοποιεῖ ψυχικὲς νεκραναστάσεις. «**Νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε**» εἶπε πεῖ ὁ Κύριος γιά τὸν ἄσωτο υἱὸ ἀπὸ τὴν στιγμή πού μετενόησε καὶ ἄλλαξε ζωὴ καὶ ἀπαρνήθηκε τὰ νεκρὰ ἔργα τῆς ἀμαρτίας καὶ γύρισε στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα. Νεκρὸς ἦταν καὶ ξαναζεῖ σήμερα ὁ κάθε ἀμαρτωλός, ὅταν τὸν ἐπισκέπτεται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ σηκώνεται ἀπὸ τὴν πτώση του καὶ παύει νὰ δουλεύει στὰ τυραννικὰ πάθη καὶ ξαναβρίσκει τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν πνευματικὴ του ἐλευθερία. Αὐτὸς πού μέχρι χθὲς ἦταν ἀσυγκίνητος στὰ δάκρυα τῆς μητέρας, στὶς συμβουλὲς τοῦ πατέρα, στὶς παρακλήσεις τῆς συζύγου, στὰ ἀναφιλητὰ τῶν παιδιῶν, ξαφνικὰ γίνεται εὐαίσθητος γιά τὴν οἰκογένειά του καὶ ξαναρχίζει μιὰ καινούργια ζωὴ. Ἡ ἐπίσκεψήν ἑνὸς ἀγαπημένου εἶπαμε, εἶναι ἀφορμὴ χαρᾶς. Ἡ ἐπίσκεψήν τοῦ Ἀγαπητοῦ, τοῦ Λυτρωτοῦ, εἶναι πηγὴ ἀπερίγραπτης χαρᾶς, ζωῆς καὶ εὐτυχίας. Ἀρκεῖ νὰ εἶμαστε πάντα ἑτοιμοὶ νὰ τὸν ὑποδεχοῦμε καὶ νὰ τὸν δεχθοῦμε ὅπως Τοῦ ἀξίζει.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

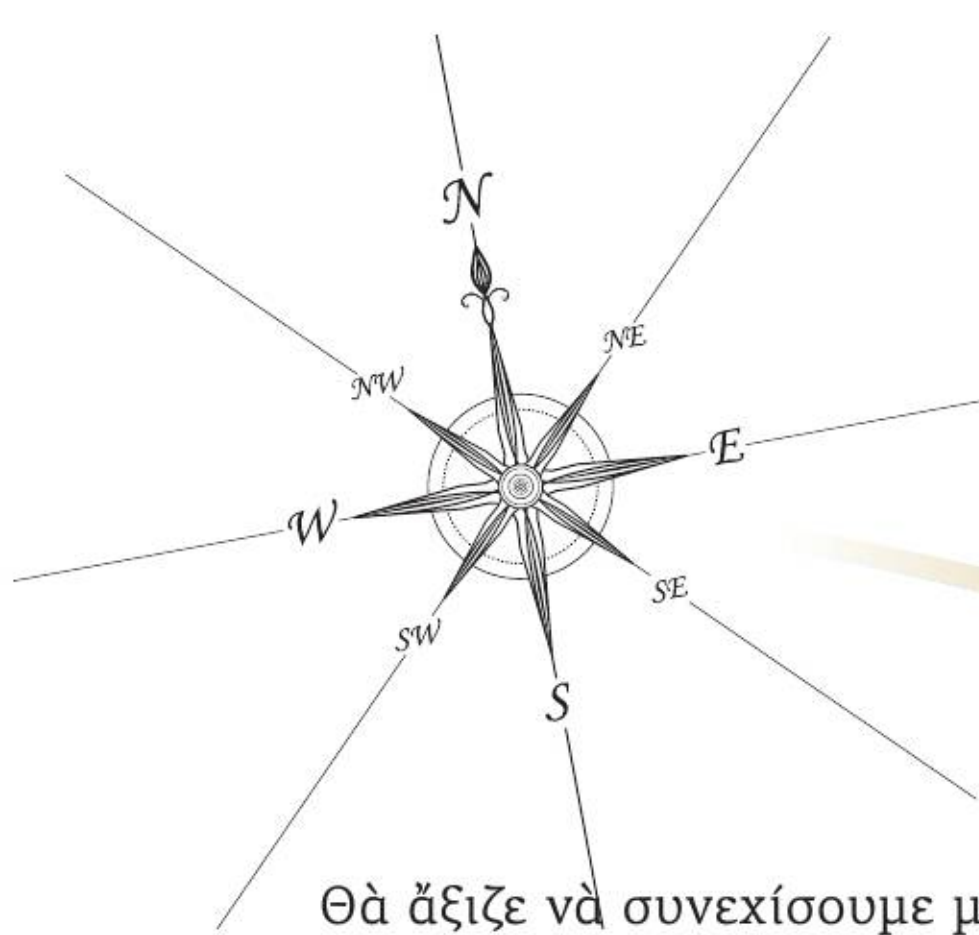
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιά ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

Άπωθήσεις και νευρώσεις

B'

Θα αξιζε να συνεχίσουμε με άλλες πλευρές, έξ ἴσου ἐνδιαφέρουσες, πὸ φωτίζουν καὶ ἐρμηνεύουν ἀρκετὰ σημεῖα τῆς πολυκύμαντης ζωῆς τοῦ Φρόϊντ. Ὁ διάσημος αὐτὸς Ἑβραῖος ψυχαναλυτὴς εἶχε τὶς δικές του ἀπωθήσεις καὶ νευρώσεις. Δυστυχῶς ἡ γνωριμία του μὲ τὸν Χριστιανισμὸ ἦταν ἀρνητική. Δὲν γνώρισε τὴν ἀνόθευτη χριστιανικὴ πίστη καὶ τὸν δυναμισμό της, ἀλλὰ ἓνα τυπικισμὸ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἡλικιωμένη νηπιαγωγός του, γεμάτη ζῆλο, ἀλλὰ καὶ αὐστηρότητα, ἦταν μιὰ Τσέχα Καθολική. Ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια μετέδιδε στὸν μικρὸ Σίγκμουντ καθολικὲς ιδέες γιὰ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν κόλαση. Εἶχε τὴν συνήθεια νὰ τὸν πηγαίνει στὴν Καθολικὴ λειτουργία. Ἐπιστρέφοντας στὸ σπίτι ὁ μικρὸς Φρόϊντ ἐμιμεῖτο τὶς λειτουργικὲς κινήσεις, κήρυττε... Ἡ ἀποστροφή του γιὰ τὶς ἀκολουθίες καὶ τὶς θρησκευτικὲς διδασκαλίες ἄραγε νὰ ἔχει ἐκεῖ τὴν ἀρχή της; Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ περάσουμε ἀπαρατήρητο καὶ σὰν τυχαῖο γεγονὸς τὸ πρῶτο του ἔργο γιὰ τὴ θρησκεία, γραμμένο τὸ 1907, μὲ τίτλο: «Πράξεις ἐνοχλητικὲς καὶ ἀσκήσεις θρησκευτικὲς». Ὁ Φρόϊντ ἐκεῖ καθορίζει «τὴ βασανιστικὴ νεύρωση σὰν συστατικὸ παθολογικῆς ἀστάθειας (ἐκκρεμότητας) μορφώσεως θρησκευτικῆς» καὶ ἀντιστρόφως βλέπει μέσα στὴ «θρησκεία μιὰ παγκόσμια βασανιστικὴ νεύρωση».

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἀπὸ τὸν 18ο αἰῶνα κυρίως καὶ μετὰ, νευρώσεις καὶ ψυχικὲς ἀσθένειες ἔχουν εἰσβάλει στὴν κοινωνία μας σὰν ἄλλη ἐπιδημία. Ὅλος ὁ κόσμος μιλάει γι' αὐτές. Οἱ ψυχιατρικὲς κλινικὲς ἔχουν ἀρχίσει νὰ διεκδικοῦν τὰ πρωτεῖα. Κάτι, ὅπωςδήποτε, ἔχει ἀλλάξει μέσα στὴν κοινωνία καὶ στὴν συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ τί; Δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολη ἡ ἐπισήμανση. Χωρὶς φυσικὰ νὰ ἀποκλείονται καὶ ἄλλα αἷτια, τὸ πιὸ σπουδαῖο φαίνεται νὰ εἶναι φύσεως πνευματικῆς. Αὐτὸ πὸ ὑπογραμμίζουν εἶναι ὅτι: «Πρὸ τοῦ 18ου αἰῶνα ὁ Ἑὐρωπαϊὸς ζοῦσε σ' ἓνα περιβάλλον ἀρμονικό. Οἱ σχέσεις του μὲ τὸν Θεό, μὲ τὴν ἀνθρωπότητα, μὲ τὸ σύμπαν, μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν κοινωνία, μὲ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτό του, ἦταν ἀκριβῶς καθορισμένες. Τὸ καθεὶ εὗρισκε τὴ θέση του. Ὑπῆρχαν μερικὲς σταθερὲς ἀρχὲς ἀναφορᾶς καὶ ἡ θρησκεία ἦταν ὁ συνεκτικὸς τους δεσμός. Ἡ σημασία τῆς θρησκείας καὶ οἱ ἠθικοὶ κανόνες της γίνονταν γενικὰ ἀποδεκτοί».

Ἀπὸ τὸν 18ο αἰῶνα καὶ μετὰ τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Πολλοὶ κάνουν λόγο γιὰ «σεξουαλικὲς ἀπωθήσεις καὶ ἐπιθετικότητα» στὸν σύγχρονο ἄνθρωπο. Καὶ ἐκεῖ ἀναζητοῦν τὴν γέννηση ἐνὸς ἐντυπωσιακοῦ ἀριθμοῦ νευρώσεων πὸ ταυτίσθηκαν ἀργότερα μὲ τὴν ψυχανάλυση. Ἀπὸ ἐκεῖ λένε προέρχεται αὐτὴ ἡ μελαγχολία τοῦ δυτικοῦ κόσμου. Εἶναι ἀναντίρρη-

το, ὅτι αὐτὲς οἱ ἀπωθήσεις ὑπῆρξαν οἱ αἰτίες ἐνὸς ἀριθμοῦ νευρώσεων στὸν σημερινὸ ἄνθρωπο. Καὶ ἡ φωτισμένη σύγχρονη ψυχιατρικὴ βοήθησε πολλοὺς νὰ τὶς ξεπεράσουν.

Ἀλλὰ στὶς ἡμέρες μας ἡ σεξουαλικότητα καὶ ἡ ἐπιθετικότητα παρουσιάζουν θεαματικὴ ἔξαρση. Αὐτὸ πὸ ἦταν μέχρι μιὰ πρόσφατη ἐποχὴ ἀντικείμενο ἀπωθήσεως στὸ ὑποσυνειδήτο μεταμορφώθηκε μὲ τὸν καιρὸ σὲ κραυγαλέο καὶ ἀσύδοτο πανσεξουαλισμὸ. Ἡ σεξουαλικότητα ἔχασε τὸ μυστήριό της. Ἀποχωρίσθηκε ἀπὸ τὴν ἱερότητα τῆς ἀγάπης. Κατάντησε ἐμπορικοποιημένος ἐρωτισμός. Ἡ ἐπιθετικὴ ἐπίσης ἔγινε ἀνατιολόγητη βία, καταστροφικὴ μανία.

Ἐφόσον, λοιπόν, ἡ ἀνεκτικὴ κοινωνία ἐπιτρέπει τὰ πάντα καὶ ὁ καθένας μπορεῖ ἐλεύθερα, συχνὰ καὶ κυνικά, νὰ ἱκανοποιεῖ ὅλες τὶς ὀρέξεις του, δὲν θὰ ἔπρεπε, σύμφωνα μὲ τὶς γνωστὲς θεωρίες, νὰ ἔχει λύσει καὶ ὅλα τὰ ψυχολογικὰ του προβλήματα; Δὲν θὰ ἔπρεπε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, χωρὶς τὶς γνωστὲς αὐτὲς ἀπωθήσεις στὸ χῶρο τοῦ ὑποσυνειδήτου, νὰ ζεῖ εὐτυχισμένος; Ποιὸς ὅμως θὰ ἰσχυρισθεῖ κάτι τέτοιο;

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ αξιζε νὰ ἀναφερθοῦμε καὶ στὸν κορυφαῖο ψυχίατρο Κάρολο Γιούνγκ. Μαθητὴς στὴν ἀρχὴ τῆς Σχολῆς τοῦ Φρόϊντ, γρήγορα ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τὴ Σχολὴ αὐτή, γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸ βαθύτερο καὶ οὐσιαστικότερο περιεχόμενο τοῦ ἀνθρώπου, τὸν πνευματικὸ ἄνθρωπο. Ὁ ἴδιος δὲν διστάζει νὰ πεῖ χωρὶς περιστροφές, πὸς τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ στὴ νεύρωση εἶναι ἡ καταστροφὴ τῆς ἐνότητας στὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα, ὁ διχασμὸς, ἡ διάσπαση πὸ κάνει σὰν νὰ ὑπάρχουν δύο χωριστοὶ καὶ ἀντιμαχόμενοι ἄνθρωποι μέσα μας. «Ἡ νεύρωση, λέει, στὸ βάθος εἶναι διάσπαση τῆς προσωπικότητος».

Τὴν διάσπαση αὐτὴ μέσα στὴν προσωπικότητα παρομοιάζει ὁ Γιούνγκ μὲ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο. Καὶ ἐκεῖ καὶ ἐδῶ τὸ πρόβλημα τῆς θεραπείας εἶναι ἡ ἀποκατάσταση τῆς εἰρήνης. Καὶ ἐκεῖ καὶ ἐδῶ τὸ πρόβλημα τῆς θεραπείας εἶναι θρησκευτικὸ πρόβλημα. Στὸν ἐμφύλιο πόλεμο τὴν θεραπεία τὴν φέρνει ἡ ἐπικράτηση τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Γιὰ τὸν ἐσωτερικὸ διχασμὸ θὰ ἰσχύσει κάτι ἀνάλογο. Ὅ,τι κάνουμε ἀπὸ χριστιανικὴ πεποίθηση γιὰ τὴν ρύθμιση τῶν σχέσεών μας μὲ τοὺς συνανθρώπους μας, γιὰ τὴν εἰρήνευση, αὐτὸ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθεῖ καὶ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν θεραπεία τῶν νευρώσεων». Καὶ προσθέτει: «Δυστυχῶς ὁ Φρόϊντ δὲν πρόσεξε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποτέ, σὲ καμιά ἐποχὴ, δὲν κατόρθωσε μόνος του νὰ ὑπερνήκησει τὶς δυνάμεις τοῦ ὑποσυνειδήτου. Τοῦ ἦταν πάντα ἀπαραίτητη ἡ πνευματικὴ βοήθεια πὸ τοῦ ἔδινε κάθε φορὰ ἡ θρησκεία του».

ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΞΙΟΠΡΕΠΗ ΥΓΕΙΑ

ΤΟ ΘΛΙΒΕΡΟ φαινόμενο της δημόσιας υγείας, τὸ ὑφίσταται καὶ τὸ ζεῖ στις πιὸ τραγικές του διαστάσεις ὁ λαός μας. Παρὰ τὰ ποσὰ πὸν δαπανῶνται, ἀπὸ τις δυσβάστακτες θυσίες τῶν ἀσφαλισμένων, ἀνύπαρκτη καταντᾶ συχνὰ ἢ προσφορὰ ἀξιοπρεποῦς νοσηλευτικῆς φροντίδας. Τόσο δύσκολο εἶναι οἱ κυβερνῶντες νὰ ἀντιληφθοῦν, πῶς τὰ νοσοκομεῖα εἶναι χῶροι ἱεροὶ καὶ δὲν προσφέρονται γιὰ ἐπικίνδυνους πειραματισμούς; Ἐφημερίες, πὸν στοιβάζονται οἱ ἀσθενεῖς κατὰ δεκάδες χωρὶς ἐπαρκῆς ἰατρικὸ καὶ νοσηλευτικὸ προσωπικὸ, εἶναι ἀπαράδεκτες. Οἱ ἀσθενεῖς, οἱ πάσχοντες, οἱ τραυματίες, δὲν εἶναι νούμερα. Εἶναι ἄνθρωποι, πρόσωπα, εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Οἱ γιὰτροὶ ἐνῶ συνειδητοποιοῦν ἐκεῖνη τὴ στιγμή, πῶς ἔχουν μπροστὰ τους ἕνα πατέρα, μιὰ μητέρα, ἕναν ἀδελφὸ, ἕνα παιδὶ πὸν ἀπὸ αὐτοὺς κρέμεται μιὰ ἀνθρώπινη ζωὴ, λόγω ἔλλειψης σωστῆς ὀργάνωσης, μειωμένου προσωπικοῦ, ἀνύπαρκτου ἢ καὶ ἀνεκμετάλλευτου ἐξοπλισμοῦ, ἀδυνατοῦν νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ λειτούργημά τους. Πόσες καρδιὲς χτυποῦν τὴν ὥρα αὐτή, στὸν ρυθμὸ τῆς ἀγωνίας καὶ πόσες ἄλλες ψυχὲς κρατοῦν τὴν ἀναπνοή τους γιὰ τὸν προστάτη τους, τὸν ἄνθρωπό τους! Τὸ κράτος, ἐπιτέλους, δὲν θὰ δημιουργήσῃ τις κατάλληλες συνθῆκες γιὰ μιὰ ἀνθρώπινη ἰατρικὴ καὶ νοσηλευτικὴ φροντίδα;

«ΤΟ ΒΟΤΑΝΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΥ»

Ἡ πρωτεύουσα πάει νὰ γίνῃ κέντρο διακίνησης ναρκωτικῶν. Καὶ οἱ ἀρμόδιοι παράγοντες θὰ ἔπρεπε, ἀντὶ νὰ ἐκδαπανῶνται μὲ τὴν κἀνναβη καὶ μὲ τὴ δημιουργία χώρων ἐποπτευόμενης χρήσης ναρκωτικῶν οὐσιῶν στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο Ὑγείας, νὰ ἀσχοληθοῦν καὶ μὲ τὴν πρόληψη. Καὶ ἡ πρόληψη ἀπαιτεῖ πνευματικὲς προϋποθέσεις καὶ αὐτές, δυστυχῶς, εἶναι πὸν λείπουν. Γι' αὐτὸ καὶ βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ φοβεροὺς ἀριθμούς. Καὶ δὲν πρόκειται γιὰ ψυχροὺς ἀριθμούς, ἀναφέρονται σὲ νεανικὲς ψυχὲς πὸν μαραζώνουν μέσα στὴν πιὸ φρικτὴ φυλακὴ τῆς μάστιγας τῶν ναρκωτικῶν. «Κάθε ὥρα ἕνας νέος Εὐρωπαῖος κάνει τὴ ζωὴ του ἀπὸ ὑπερβολικὴ δόση ναρκωτικῶν. 71 ἑκατομμύρια Εὐρωπαῖοι ἔχουν κάνει χρήση κἀνναβης...» Καὶ ἀντὶ νὰ σημάνει πανευρωπαϊκὸς συναγερμὸς γιὰ τὴ σωτηρία τῆς νέας γενιᾶς ἀπὸ τὸν ἀργὸ θάνατο, περιορίζονται σὲ «ἡμίμετρα». Δὲν συνειδητοποιοῦν τὴν οὐσία τοῦ προβλήματος, ὅτι «εἶναι ἀφέλεια νὰ νομίζουμε πῶς ὁ πραγματικὸς ἀγωγὸς τῆς διακίνησης καὶ τῆς χρήσης τῶν ναρκωτικῶν εἶναι ὁ ἔμπορος τοῦ θανάτου. Πραγματικὸς ἀγωγὸς εἶναι ἡ ψυχὴ πὸν νεκρώθηκε μπροστὰ στὸν τρόπο τοῦ πνευματικοῦ κενοῦ. Δὲν διακινεῖται κανένα ἐμπόρευμα θανάτου, ἀν δὲν ἐξασφαλιστεῖ προηγουμένως τὸ "σωσίβιο" ἄλλοθι τοῦ ἐκμηδενισμοῦ τῆς ψυχῆς. Ἡ πραγματικότητά μας εἶναι ἡ ἀπεξάρτηση ἀπὸ τὸ πνεῦμα. Αὐτὸ εἶναι τὸ δραστηκότερο ναρκωτικὸ... Ἡ ψυχὴ χωρὶς τὴν ἀναγωγή της στὸν οὐρανὸ γίνεται κόλαση καὶ τὸ φάρμακό της εἶναι τὸ βοτάνι τοῦ Ἀντιχρίστου... Εἶναι στερημένη ἡ ψυχὴ τῶν παιδιῶν μας ἀπὸ τὰ ἀναστάσιμα τραγούδια πὸν γαληνεύουν τὴν ψυχὴ μέσα στὴν ἱερὴ προστασία τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης...» (Τάσος Λιγνάδης).

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ ΗΓΕΤΕΣ

Ἡ διαπίστωση σὲ διεθνὲς ἐπίπεδο, ὅτι ὁ κόσμος κυβερνᾶται ἀπὸ μετριότητες εἶναι σχεδὸν καθολικὴ. Ἀνάξιοι καὶ ἐπικίνδυνοι ἡγέτες, ἐπαγγελματίες τῆς αὐτοπροβολῆς, τοῦ ἐντυπωσιασμοῦ προχωροῦν, χωρὶς ἠθικὲς ἀναστολές, μὲ ἀνευθυνότητα καὶ ἀναρριχῶνται σὲ ὑψηλὲς θέσεις. Καὶ οἱ συνέπειες ἀπὸ τοὺς τυχάρπαστους πολιτικοὺς γνωστῆς, τραγικῆς καὶ ἀπογοητευτικῆς. Ἐμεῖς, ἡγέτες καὶ λαός, πῶς τοποθετοῦμαστε σήμερα στὰ μεγάλα σύγχρονα ἠθικοκοινωνικὰ καὶ πνευματικὰ προβλήματα; Τὴ χώρα αὐτὴ τὴ χαρακτήριζε τὸ φιλότιμο, ἡ ἀξιοπρέπεια, ἡ τιμὴ, ἡ ἠθικὴ εὐαισθησία, ἡ αἰδώς. Ὑπῆρχε ἕνα τρίπτυχο: Θρησκεία, Πατρίδα, Οἰκογένεια πὸν κρατοῦσε ὄρθιο αὐτὸν τὸν τόπο. Καὶ τώρα ἡ οἰκογένεια ὑπονομεύεται. Ὁ γάμος περιφρονεῖται. Ἡ μοικεῖα δικαιώνεται. Οἱ ἀμβλώσεις, ὁ γάμος τῶν ὁμοφιλόφυλων, ὁ ξεπεσμός, ἡ διαστροφή νομιμοποιοῦνται. Καὶ ἡ ἡγεσία; Πρωτοστατεῖ στὸν ἐκφυλισμὸ. Ὑπάρχουν σήμερα μεγάλα καὶ ἀδιάβλητα ἀναστήματα νὰ ἠγηθοῦν, νὰ ὑψώσουν φωνὴ διαμαρτυρίας; Νὰ πρωτοστατήσουν στὴν ἠθικὴ ἐξυγίανση; Θὰ ἀντηχήσῃ ἡ διακήρυξη τοῦ Σολζενίτσιν πρὸς τὸν δυτικὸν κόσμον γιὰ τὴν παρακμὴ τοῦ θάρρους; «Τὸ θάρρος ἐξέλιπε. Αὐτὴ ἡ παρακμὴ τοῦ θάρρους εἶναι ἰδιαίτερα αἰσθητὴ στις κυριαρχοῦσες τάξεις τῶν ἠθύνωντων καὶ τῶν διανοουμένων, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐντύπωση ὅτι τὸ θάρρος ἔχει ἐκλείψει ἀπὸ τὴν κοινωνία. Πρέπει ἄραγε νὰ ὑπενθυμίσω, ὅτι ἡ παρακμὴ τοῦ θάρρους ἐθεωρεῖτο πάντοτε ὡς ἔνδειξη - πρόδρομος τοῦ τέλους;».

«Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥΜΕΝΗ ΝΙΚΑ»

Πολὺ εὐστοχα δημοσιογράφος καθημερινῆς ἐφημερίδας, πρὸ καιροῦ, εἶχε θέσει τὸ οὐσιαστικὸ ἐρώτημα: «Μὲ τί σκοπεύει ἡ ἀθεϊστικὴ ἀριστερὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ αἶσθημα τῆς ἐλπίδας, τὴ δύναμη καρτερικότητας, τὴν ἰδιοπροσωπεία πὸν παρέχει ἡ Ὀρθοδοξία στὸν Ἕλληνα; Οὐδεὶς βέβαια διανοεῖται ὅτι ἡ Ε.Ε. μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει "μεταφυσικὸ" ὑποκατάστατο, διότι ἀποτελεῖ ἀπλή διαχειριστικὴ ἐνότητα-ἀρκετὰ προβληματικὴ-στὸν οἰκονομικὸν τομέα, δίχως ὀλοκληρωμένη πολιτικὴ ἔκφραση, δίχως συγκεκριμένη φιλοσοφία ζωῆς, ἀπλὸ μηχανισμό ὑλικῆς ἀνάπτυξης». Ἐτσι εἶναι. Ὑπάρχουν προβλήματα μεγάλα καὶ συγκλονιστικά. Προβλήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, προβλήματα ἠθικὰ καὶ πνευματικά. Καὶ ζητάει ὁ κάθε ἄνθρωπος μιὰ λύση, μιὰ ἀπάντηση ἱκανοποιητικὴ. Καὶ ρωτᾷ τὴ φιλοσοφία καὶ ρωτᾷ τὴν ἐπιστήμη καὶ ρωτᾷ τοὺς τεχνοκράτες. Καὶ μπαίνει στὰ σύγχρονα θαύματα τῆς τεχνολογίας καὶ διασχίζει τὸ στερέωμα, χωρὶς νὰ σχίζει τὸ πέπλο τοῦ μυστηρίου πὸν σκεπάζει τὴν ψυχὴ καὶ τὴ σκέψη του. Καὶ στὰ ἐρωτήματα καὶ στοὺς προβληματισμοὺς αὐτοῦς, ἢ ἀπὸ αἰῶνων δοκιμασμένη καὶ ἀδιάψευστη πίστη στὸν παντοδύναμο Κύριό μας, τὸν Σωτῆρα Χριστό, δίνει τὴν ἀπάντηση. Καὶ ἀποτελεῖ ἀδιαμφισβήτητη πραγματικότητα στὴ μακραίωνη ἱστορία τοῦ ἔθνους μας. Αὐτὴν, λοιπόν, τὴν πίστη θέλουν νὰ κλονίσουν; Καὶ μὲ τί τὴν ἀντικαθιστοῦν; Ματαιοπονοῦν. «Ἡ Ἐκκλησία πολεμοῦμενη νικᾷ».

